

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΝΩΣΗ**

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**

**ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ
ΥΔΑΤΩΝ**

**Εκθεση Προόδου Εφαρμογής του
Προγράμματος Μέτρων του 2ου Σχεδίου
Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού
Κύπρου**

31.12.2018

«Παροχή Υπηρεσιών για Εργασίες που Προκύπτουν ως Απαραίτητες,
για την Κατάρτιση του 2ου Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής
Ποταμού Κύπρου και του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας»

ΥΠ 1/2018

Κοινοπραξία	
	
ΛΔΚ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε.	ECOS ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ Α.Ε.
Ημερομηνία:	19/2/2018
Έκδοση:	2
Περιγραφή:	

Το παρόν υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου «Παροχή Υπηρεσιών για Εργασίες που Προκύπτουν ως Απαραίτητες, για την Κατάρτιση του 2^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού Κύπρου και του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας». που ανατέθηκε από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος μετά από τον ανοικτό διαγωνισμό ΤΑΥ 1/2018 στην Κοινοπραξία ΛΔΚ Σύμβουλοι Τεχνικών και Αναπτυξιακών Έργων Α.Ε. και ECOS Μελετητική Α.Ε.

Η Σύμβαση υπεγράφη την 4.5.2018 στην Κύπρο και συνοδεύεται από τα εξής (κατά σειρά ισχύος):

- Τη συμφωνία που υπογράφει την 4.5.2018 μεταξύ της Αναθέτουσας Αρχής και της Κοινοπραξίας ΛΔΚ Σύμβουλοι Τεχνικών και Αναπτυξιακών Έργων Α.Ε. και ECOS Μελετητική Α.Ε
- Τα Έγγραφα Διαγωνισμού
- Την από 29.03.2018 Βελτιωμένη Προσφορά κατόπιν Διαπραγμάτευσης του Αναδόχου.

Υπεύθυνη Συντονίστρια του έργου έχει οριστεί από την Αναθέτουσα Αρχή η κα Παναγιώτα Χατζηγεωργίου, Πρώτη Λειτουργός Υδάτων του ΤΑΥ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
2.	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	5
2.1	<i>Βασικές υλοποιηθείσες δράσεις για την αντιμετώπιση των πιέσεων στα ύδατα</i>	5
2.2	<i>Δράσεις του 1^{ου} ΣΔΛΑΠ που έχουν ενσωματωθεί στη λειτουργία των αρμοδίων φορέων</i>	13
2.3	<i>Πρόγραμμα Μέτρων για την περίοδο 2016-2021</i>	15
3.	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	20
4.	ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΡΩΝ - 2018	23
4.1	<i>Συνολική πρόοδος</i>	23
4.2	<i>Πρόοδος ανά είδος μέτρου</i>	24
4.3	<i>Πρόοδος ανά πίεση/τομέα</i>	28
4.4	<i>Πρόοδος ανά άρθρο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ</i>	30
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.	ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΩΝ	47

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1:	Υλοποιηθείσες δράσεις για βασικές πιέσεις και τομείς διαχείρισης/προστασίας των υδάτων	6
Πίνακας 2:	Δράσεις και μέτρα του 1 ^{ου} ΣΔΛΑΠ που έχουν ενσωματωθεί στη λειτουργία των αρμόδιων φορέων.	13
Πίνακας 3:	Κόστος ανά ομάδα μέτρων	15
Πίνακας 4:	Κόστος μέτρων για την αντιμετώπιση των σημαντικών πιέσεων	15
Πίνακας 5:	Συνολικό κόστος μέτρων ανά κατηγορία μέτρων	16
Πίνακας 6:	Μέτρα και κόστος μέτρων ανά είδος	17
Πίνακας 7:	Συσχέτιση Βασικών Τύπων Μέτρων με πιέσεις και μέτρα του προγράμματος μέτρων	18
Πίνακας 8:	Προγραμματισμός υλοποίησης μέτρων ανά χρηματοδοτικό εργαλείο /πηγή χρηματοδότησης	21
Πίνακας 9:	Φορείς υλοποίησης των μέτρων	22
Πίνακας 10:	Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων ανά είδος μέτρων (έτος αναφοράς 2018)	25
Πίνακας 11:	Εξέλιξη δαπανών υλοποίησης μέτρων ανά είδος μέτρων (έτος αναφοράς 2018)	26

Πίνακας 12: Εξέλιξη δαπανών του προγράμματος μέτρων ανά πίεση ή τομέα που αφορούν τα μέτρα (έτος αναφοράς 2018).....	28
Πίνακας 13: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων ανά πίεση ή τομέα που αφορούν (έτος αναφοράς 2018)	29
Πίνακας 14: Υλοποιηθείσες δαπάνες προγράμματος μέτρων ανά ομάδα μέτρων σύμφωνα με την ΟΠΥ (έτος αναφοράς 2018).....	30
Πίνακας 15: Υλοποιηθείσες δαπάνες προγράμματος μέτρων ανά ομάδα μέτρων σύμφωνα με την ΟΠΥ (έτος αναφοράς 2018).....	31
Πίνακας 16: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.3.α της ΟΠΥ (Μέτρα άλλων Οδηγιών) -έτος αναφοράς 2018	32
Πίνακας 17: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.3.β (Μέτρα για την προώθηση αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να αποφευχθεί η μη ικανοποίηση των περιβαλλοντικών στόχων Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ) -. έτος αναφοράς 2018	33
Πίνακας 18: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.3.γ (Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού) -. έτος αναφοράς 2018.....	34
Πίνακας 19: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.3.δ (Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση) -. έτος αναφοράς 2018.....	35
Πίνακας 20: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.3.ε (Μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπων από διάχυτες πηγές απορρίψεων, που είναι ικανές να προκαλέσουν ρύπανση) -. έτος αναφοράς 2018.....	36
Πίνακας 21: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.3.ζ (Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση ύδατος) -. έτος αναφοράς 2018	38
Πίνακας 22: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.4.vii (Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροβιοτόπων)-. έτος αναφοράς 2018	40
Πίνακας 23: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.4.χ (Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης)-. έτος αναφοράς 2018.....	42
Πίνακας 24: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.4.χι (Έργα Δομικών κατασκευών)-. έτος αναφοράς 2018	43
Πίνακας 25: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.4.χιι (Εγκαταστάσεις Αφαλάτωσης)-. έτος αναφοράς 2018	43
Πίνακας 26: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.4.χiii (Τεχνητός εμπλουτισμός υδροφορέων)-. έτος αναφοράς 2018.....	44
Πίνακας 27: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.4.χiv (Εκπαιδευτικά μέτρα)-. έτος αναφοράς 2018 ..	45
Πίνακας 28: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.4.χv (Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης (βέλτιστων πρακτικών)-. έτος αναφοράς 2018	46
Πίνακας 29: Προγραμματισμός υλοποίησης μέτρων, κατανομή πόρων και πηγές χρηματοδότησης	49

ΣΥΝΤΟΜΕΥΣΕΙΣ

GD	Guidance Document
WISE	Water Information System of Europe
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΕΕΛ	Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων
ΕΚ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα
ΕΟΚ	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΙΤΥΣ	Ιδιαίτερος Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα
ΚΟΑΠ	Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
ΠΑΑ	Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης
ΠΛΑΠ	Περιοχή Λεκάνης Απορροής Ποταμού
ΣΑΛΑ	Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας
ΣΔΛΑΠ	Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμού
ΣΠΜ	Στρατηγική Περιβαλλοντική Μελέτη
ΣΥΥ	Σύστημα Υπογείων Υδάτων
ΤΑΘΕ	Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών
ΤΑΥ	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
ΤΓ	Τμήμα Γεωργίας
ΤΓΕ	Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης
ΤΠ	Τμήμα Περιβάλλοντος
ΤΥΣ	Τεχνητό Υδάτινο Σώμα
ΥΣ	Υδάτινο Σώμα
GD	Guidance Document
WISE	Water Information System of Europe

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση αφορά στην καταγραφή της προόδου εφαρμογής του προγράμματος μέτρων του 2^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού Κύπρου (ΣΔΛΑΠ Κύπρου).

Η έκθεση περιλαμβάνει τα ακόλουθα κεφάλαια:

Κεφάλαιο 1 : Συνοπτική περιγραφή του προγράμματος μέτρων που περιλαμβάνεται στο 2^ο ΣΔΛΑΠ Κύπρου. Στο κεφάλαιο αυτό δίνονται συνοπτικά στοιχεία του Προγράμματος Μέτρων (κωδικός ονομασία, προϋπολογισμός και φορείς υλοποίησης). Επίσης δίνονται στατιστικά στοιχεία που αφορούν στις πιέσεις/ τομείς που αφορούν τα μέτρα καθώς επίσης και για το είδος των μέτρων σε σχέση με τις ενέργειες που αφορούν (πχ. Διοικητικά μέτρα, κατασκευές κλπ). Επίσης τα μέτρα συσχετίζονται με τις επιμέρους κατηγορίες μέτρων όπως αυτές ορίζονται στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ.

Κεφάλαιο 2: Παρουσιάζονται τα βασικά στοιχεία του προγραμματισμού υλοποίησης των μέτρων έως το 2021 με βάση την κατανομή των πόρων όπως καθορίστηκε κατά την έγκριση του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ Κύπρου.

Κεφάλαιο 3: Παρουσιάζονται τα στοιχεία προόδου εφαρμογής τους προγράμματος μέτρων.

2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΡΩΝ

Το πρόγραμμα μέτρων του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ περιελάμβανε τα ακόλουθα:

- Συνοπτική παρουσίαση των βασικών δράσεων που έχουν υλοποιηθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία για την αντιμετώπιση των βασικών πιέσεων που δέχονται τα ύδατα της Κύπρου
- Δράσεις από την υλοποίηση του προγράμματος μέτρων του 1^{ου} ΣΔΛΑΠ Κύπρου οι οποίες έχουν ενσωματωθεί στη λειτουργία και τις αρμοδιότητες υπηρεσιών της Κυπριακής Δημοκρατίας
- Το πρόγραμμα μέτρων για την περίοδο 2016 – 2021 για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ όπως αυτοί καθορίζονται στο 2^ο ΣΔΛΑΠ.

Στις επόμενες παραγράφους παρατίθενται συνοπτικά στοιχεία για τα ανωτέρω.

2.1 Βασικές υλοποιηθείσες δράσεις για την αντιμετώπιση των πιέσεων στα ύδατα

Αναφέρονται δράσεις που ήδη έχουν υλοποιηθεί και σχετίζονται αφενός με την αντιμετώπιση των κύριων σημαντικών πιέσεων που δέχονται τα ύδατα της Κύπρου ή με άλλους τομείς σχετικούς με τη διαχείριση των υδάτων. Οι δράσεις αυτές περιγράφονται αναλυτικά στο κεφάλαιο 6 του Προγράμματος Μέτρων του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ. Στο πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται συνοπτικά στοιχεία για αυτές

Πίνακας 1: Υλοποιηθείσες δράσεις για βασικές πιέσεις και τομείς διαχείρισης/προστασίας των υδάτων

ΠΙΕΣΗ / ΤΟΜΕΑΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΗΔΗ ΕΧΟΥΝ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ Η/ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ
ΥΔΡΟΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΛΛΟΙΩΣΕΙΣ	<ul style="list-style-type: none"> - Έχει καταγραφεί από το ΤΑΥ το σύνολο των φραγμάτων/ρουφρακτών στην Κύπρο και έχουν αξιολογηθεί οι επιπτώσεις στα ποτάμια υδάτινα σώματα από αυτά. - Έχει καταστρωθεί ειδικό ρυθμιστικό πλαίσιο για την αδειοδότηση και την έγκριση νέων αναπτύξεων που γειτνιάζουν με υδατορέματα λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις πρόνοιες της ΟΠΥ όσο και τις προβλέψεις της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ για τη Διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας. Αναλυτικές πληροφορίες για τις σχετικές προβλέψεις διατίθενται στην Ιστοσελίδα του ΤΑΥ. - Δημόσια και ιδιωτικά έργα και δραστηριότητες με σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον περιλαμβανομένης και της μορφολογικής κατάστασης των υδάτινων σωμάτων υπόκεινται στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με το Νόμο για την Εκτίμηση των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Ν. 140(Ι)/2005).όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Αναλυτικές πληροφορίες για τα κριτήρια αδειοδότησης και τις σχετικές απαιτήσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος.
ΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	<p>Η διαχείριση αστικών αποβλήτων διέπεται από τη σχετική Οδηγία της ΕΕ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (Οδηγία 91/271). Η εναρμόνιση της Κυπριακής νομοθεσίας με την οδηγία αυτή έγινε με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους Νόμους του 2002 μέχρι 2013 (106(Ι)/2002 – βασικός Νόμος) και το Νόμο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός Νόμος Αρ. 108(Ι)/2004).</p> <p>Σήμερα στην Κύπρο λειτουργούν 17 σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων με μέγιστη δυναμικότητα 1.141.350 ΙΠ και οι οποίοι καλύπτουν 57 οικισμούς. Επιπλέον υλοποιούνται τα βασικά έργα δικτύων αποχέτευσης τα οποία έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα μέτρων 2016-2021.</p> <p>Επιπλέον στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας διενεργούνται οι προβλεπόμενοι έλεγχοι συμμόρφωσης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων. Οι σχετικές εκθέσεις καθώς επίσης και περισσότερες πληροφορίες για τα</p>

ΠΙΕΣΗ / ΤΟΜΕΑΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΗΔΗ ΕΧΟΥΝ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ Η/ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ
	<p>ανωτέρω είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ.</p>
ΧΩΡΟΙ ΑΠΟΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	<p>Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων διέπεται στην Κύπρο από το Νόμο περί Αποβλήτων Ν.185(Ι)/2011. Στην Κύπρο σήμερα λειτουργούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ - οικιακών στερεών απορριμμάτων) των Επαρχιών Λάρνακας / Αμμοχώστου. - Ο Χώρος Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων (ΧΥΤΑ) της Επαρχίας Πάφου <p>Από το 2003 119 ΧΑΔΑ έπαψαν να λειτουργούν σταδιακά. Για αυτούς τους ΧΑΔΑ έχει καταρτιστεί από τον Τομέα Διαχείρισης Στερεών Απορριμμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών πρόγραμμα σταδιακής αποκατάστασης βάσει των αποτελεσμάτων κατάλληλων μελετών. Πληροφορίες για τις μελέτες και την εξέλιξη των έργων αποκατάστασης των ΧΑΔΑ δίνονται στην ιστοσελίδα του Τομέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων</p>
ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> - Έχουν οριστεί 6 Ζώνες Ευπρόσβλητες σε Νιτρορρύπανση στο πλαίσιο της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ για την προστασία των υδάτων από Νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης έκτασης 460 Km² (βλ. Αναλυτικά παρακάτω στο κεφάλαιο Error! Reference source not found.). - Έχει καταρτιστεί το νέο πρόγραμμα δράσης για τις ευπρόσβλητες περιοχές του οποίου η εφαρμογή είναι υποχρεωτική (Διάταγμα του 2014). - Έχει εκδοθεί από το 2007 ο Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΟΓΠ) που περιλαμβάνει πρακτικές προστασίας των υδατικών πόρων. - Στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 έχει υλοποιηθεί σημαντικός αριθμός δράσεων που σχετίζεται με την προστασία των υδάτων

ΠΙΕΣΗ / ΤΟΜΕΑΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΗΔΗ ΕΧΟΥΝ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ Η/ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ
	<ul style="list-style-type: none"> - Στις Άδειες Απόρριψης Αποβλήτων τίθενται υποχρεωτικοί όροι για χρήση των κτηνοτροφικών αποβλήτων ως εδαφοβελτιωτικό στις καλλιέργειες. Έτσι, λόγω και του αυξημένου κόστους των λιπασμάτων φαίνεται ότι το πλείστο των κτηνοτροφικών αποβλήτων χρησιμοποιείται πλέον ως εδαφοβελτιωτικό. Σε αρκετές περιπτώσεις παρέχεται η επιλογή στο Φορέα Εκμετάλλευσης να επιλέξει τη χρήση των κτηνοτροφικών ως εδαφοβελτιωτικό ή διάθεσή τους για επεξεργασία σε αναερόβιους σταθμούς για παραγωγή βιοαερίου με συνεπακόλουθη ηλεκτροπαραγωγή.
ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ/ΕΚΤΡΟΠΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΥΔΑΤΑ	ΑΠΟ <p>Έχουν υλοποιηθεί τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Περιορισμός διαρροών στο 18% ή 22% για αστικές περιοχές και Κοινότητες αντίστοιχα κατά το έτος 2015 – Σύνταξη σχετικών εκθέσεων. - Σύνταξη σχεδίου διαχείρισης (masterplan) των εξωτερικών υδραγωγείων του συστήματος υδατοπρομήθειας. - Υλοποίηση έργων αξιοποίησης του ανακυκλωμένου νερού που προωθούνται από το ΤΑΥ και βρίσκονται σε στάδια μελέτης ή κατασκευής με στόχο την ενίσχυση του υδατικού ισοζυγίου με ανακυκλωμένο νερό. - Εφαρμογή τιμολογιακής πολιτικής σύμφωνα με τις πρόνοιες της Σύμβασης 86/2007 και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της διαβούλευσης του Σχεδίου Διαχείρισης (πρόνοιες για τις πολύτεχνες οικογένειες, πρόνοια για ομοιόμορφη τιμολόγηση του νερού στις διάφορες Κοινότητες προκειμένου να αποφεύγονται στρεβλώσεις και ειδική πρόνοια για τους υδροβόρους κλάδους της μεταποιητικής βιομηχανίας που δε μπορούν να αξιοποιήσουν ανακυκλωμένο νερό). - Πρόνοια για τη θέσπιση τέλους υπερκατανάλωσης (Quota) στις πολιτικές τιμολόγησης που θα εφαρμοστούν. - Σύσταση κεντρικού μηχανισμού για τη συλλογή και αξιοποίηση του περιβαλλοντικού κόστους και του

ΠΙΕΣΗ / ΤΟΜΕΑΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΗΔΗ ΕΧΟΥΝ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ Η/ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ
	<p>κόστους πόρου (Ταμείο Νερού). Το Ταμείο θα πρέπει να χρηματοδοτήσει και δράσεις προστασίας της βιοποικιλότητας.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Καταγραφή και περαιτέρω μελέτη τόσο των ποσοτήτων νερού, όσο και των κοστολογικών στοιχείων για τις περιοχές που δεν εξυπηρετούνται από Κυβερνητικά Υδατικά Έργα, (Δήμοι, Κοινότητες, Αρδευτικά Τμήματα/Σύνδεσμοι κλπ.). - Διαμόρφωση λεπτομερούς υδατικού ισοζυγίου για όλες τις κατηγορίες υδάτων της Κύπρου μέσω μοντέλου προσφοράς – κατανάλωσης. - Μελέτη αναδιάρθρωσης καλλιεργειών. <p>Επιπροσθέτως το ΤΑΥ έχει αναλάβει την πρωτοβουλία διάδοσης απλών τρόπων εξοικονόμησης νερού τόσο στα νοικοκυριά όσο και από τους αγρότες με τη χρήση ειδικών στοχευμένων φυλλαδίων σε διάφορες γλώσσες, ώστε να καλύπτεται μεγάλο εύρος των επισκεπτών στο νησί. Επιπρόσθετα έχει καταρτιστεί ειδικό εκπαιδευτικό υλικό για μαθητές με σκοπό την ευαισθητοποίησή τους στο θέμα αυτό. Το υλικό αυτό είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ.</p> <p>Επιπλέον, για την αντιμετώπιση των πιέσεων που δέχονται τα Επιφανειακά Υδάτινα Σώματα από απολήψεις, καταρτίστηκε ένας Οδικός Χάρτης με στόχο τη βελτίωση διαχείρισής τους. Τα κύρια σημεία του οδικού αυτού χάρτη παρουσιάζονται στην παράγραφο 6.5 του Προγράμματος Μέτρων του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ.</p>
ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΟ ΥΠΟΓΕΙΑ ΥΔΑΤΑ	<ul style="list-style-type: none"> - Ξεκίνησε η καταγραφή όλων των σημείων απόληψης των υπογείων υδάτων και καταρτίστηκε το πρώτο μητρώο απολήψεων υπογείων. - Καθορίστηκε / εξορθολογίστηκε το σύστημα αδειοδότησης νέων ανορύξεων. - Δημιουργήθηκε ειδική ιστοσελίδα ενημέρωσης του κοινού για την κατάσταση των υπογείων υδάτων και τα αποτελέσματα παρακολούθησης που είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ. <p>Για την αντιμετώπιση των πιέσεων που δέχονται τα Συστήματα Υπογείων Υδάτων καταρτίστηκε ένας Οδικός</p>

ΠΙΕΣΗ / ΤΟΜΕΑΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΗΔΗ ΕΧΟΥΝ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ Η/ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ
	<p>Χάρτης με στόχο τη σταδιακή μείωση των απολήψεων από τη Γεωργία. Ο Οδικός Χάρτης περιλαμβάνει το σύνολο των απαραίτητων δράσεων για το σκοπό αυτό. Μέρους των δράσεων αυτών έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα μέτρων του Διαχειριστικού Κύκλου 2016-2021. Οι υπόλοιπες αποτελούν προτεραιότητες και θα εντάσσονται σταδιακά στις δράσεις των εμπλεκόμενων φορέων ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους. Τα κύρια σημεία του οδικού αυτού χάρτη παρουσιάζονται στην παράγραφο 6.6 του Προγράμματος μέτρων 2016-2031</p> <p>–</p>
ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	<p>Στο πλαίσιο της εφαρμογής της Οδηγίας 2006/21/ΕΚ «σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας» και του περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμου του 2009 (82(I)/2009), το Τμήμα Περιβάλλοντος προέβη στην καταγραφή και αξιολόγηση των υφιστάμενων και των κλειστών/εγκαταλελειμμένων Εγκαταστάσεων Εξορυκτικών Αποβλήτων (ΕΕΑ)</p> <p>Τα τελευταία χρόνια έγιναν ριζικές θεσμικές ρυθμίσεις με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος από τις δραστηριότητες αυτές. Ενδεικτικά ορισμένες από τις προϋποθέσεις που τίθενται για την εγκατάσταση και λειτουργία μεταλλευτικών και λατομικών δραστηριοτήτων είναι οι ακόλουθες:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Για τη χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας απαιτείται η υποβολή και έγκριση από την Αρμόδια Περιβαλλοντική Αρχή, Μελέτης Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον. – Κάθε πέντε χρόνια εκπονείται Περιβαλλοντική Διαχειριστική Μελέτη για κάθε εγκατάσταση. Η μελέτη αυτή αποτελεί αναπόσπαστο όρο της άδειας και καλύπτει και τη διαχείριση των εξορυκτικών αποβλήτων. – Ο κάτοχος της άδειας επιβάλλεται να λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος. – Η Υπηρεσία Μεταλλείων μπορεί να τερματίσει οποιαδήποτε δραστηριότητα του αδειούχου η οποία δεν

ΠΙΕΣΗ / ΤΟΜΕΑΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΗΔΗ ΕΧΟΥΝ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ Η/ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ
	<p>γίνεται σύμφωνα με τους πιο πάνω όρους.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μετά τον τερματισμό της δραστηριότητας θα πρέπει η περιοχή να αποκατασταθεί σύμφωνα με τη Διαχειριστική Περιβαλλοντική Μελέτη και τις οδηγίες της Υπηρεσίας Μεταλλείων. Για την εξασφάλιση της εκτέλεσης των όρων της σχετικής άδειας η Υπηρεσία Μεταλλείων κατακρατεί τραπεζικές εγγυήσεις ανάλογες του κόστους αποκατάστασης. <p>Η Υπηρεσία Μεταλλείων εκδίδει κάθε χρόνο ετήσια έκθεση με στοιχεία που σχετίζονται με την εξέλιξη εφαρμογής της νομοθεσίας αλλά και την εξέλιξη των έργων αποκατάστασης που υλοποιούνται. Οι εκθέσεις αυτές είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Μεταλλείων</p> <p>Επίσης, κατά την εφαρμογή της Οδηγίας 2006/21/EK οι Εγκαταστάσεις Εξορυκτικών Αποβλήτων αξιολογήθηκαν και κατηγοριοποιήθηκαν με βάση συγκεκριμένα κριτήρια επικινδυνότητας.</p> <p>Για τις κλειστές ΕΕΑ έγινε αξιολόγηση επικινδυνότητας, κατηγοριοποίηση και ιεράρχηση, έτσι ώστε να διαφανεί ποιες από αυτές χρήζουν άμεση αποκατάσταση και αναδιαμόρφωση. Με βάση της αξιολόγηση αυτή καταστρώνεται το πρόγραμμα αποκατάστασης</p>
<p>ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ</p> <p>A. Περιοχές που προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση</p>	<p>Έχουν οριστεί οι περιοχές που προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση και έχουν υλοποιηθεί συγκεκριμένες δράσεις για την προστασία τους. Ειδικότερα:</p> <p>Για τους ποτάμιους ταμιευτήρες που χρησιμοποιούνται για την παροχή πόσιμου νερού έχει ολοκληρωθεί ο καθορισμός ζωνών προστασίας από το ΤΑΥ. Στο πλαίσιο αυτό για τους 11 ποτάμιους ταμιευτήρες που παρέχουν νερό για ανθρώπινη κατανάλωση και τους 2 ταμιευτήρες που προορίζεται να παρέχουν νερό για ανθρώπινη κατανάλωση έχουν οριστεί 4 ζώνες προστασίας εντός των οποίων καθορίζονται διαχειριστικά μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας των υδάτων. Αναλυτικές πληροφορίες για τα κριτήρια, την διαδικασία καθορισμού των ανωτέρω ζωνών, καθώς επίσης και τις προτεινόμενες ρυθμίσεις σε αυτές παρέχονται στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ.</p>

ΠΙΕΣΗ / ΤΟΜΕΑΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΗΔΗ ΕΧΟΥΝ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ Η/ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ
	<ul style="list-style-type: none"> - Για κάθε γεώτρηση ορίζονται οι ακόλουθες Ζώνες Προστασίας: <ul style="list-style-type: none"> • Ζώνη I ή Ζώνη Άμεσης Προστασίας. • Ζώνη II ή Ελεγχόμενη Ζώνη. • Ζώνη III ή Εξωτερική Ζώνη.
Β. Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής	Αφορά πρακτικά στα ύδατα κολύμβησης τα οποία παρακολουθούνται σε ετήσια βάση κατά την κολυμβητική περίοδο, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2006/7/ΕΚ «σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των νερών κολύμβησης και την κατάργηση της Οδηγίας 76/160/ΕΟΚ »
Γ. Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών	Αφορά στις περιοχές που έχουν οριστεί ως Ευπρόσβλητες Ζώνες Νιτρορρύπανσης γεωργικής προέλευσης βάσει των προνοιών της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ και τις περιοχές που έχουν οριστεί ως Ευαίσθητες περιοχές σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ.
Δ. Περιοχές δικτύου Natura 2000 σύμφωνα με τις Οδηγίες της φύσης (92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ) για την προστασία οικοτόπων και ειδών	Για τις περιοχές αυτές ισχύουν οι πρόνοιες της οδηγίας των Οικοτόπων (92/43/ΕΟΚ) και της Οδηγίας για τα Πουλιά (2009/147/ΕΚ), βάσει των οποίων έχουν συμπεριληφθεί στο δίκτυο NATURA 2000 63 περιοχές. Για τις περιοχές του Δικτύου NATURA έχουν καταρτιστεί ειδικά Σχέδια Διαχείρισης.

2.2 Δράσεις του 1^{ου} ΣΔΛΑΠ που έχουν ενσωματωθεί στη λειτουργία των αρμοδίων φορέων

Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν ενέργειες για διάφορες κατηγορίες μέτρων της ΟΠΥ. Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται οι δράσεις αυτές και οι φορείς υλοποίησης ανα κατηγορία άρθρο της ΟΠΥ

Πίνακας 2: Δράσεις και μέτρα του 1^{ου} ΣΔΛΑΠ που έχουν ενσωματωθεί στη λειτουργία των αρμοδίων φορέων.

Άρθρο ΟΠΥ	Κατηγορία Μετρου ΟΠΥ	Όνομα Μετρου:	Φορέας Υλοποίησης
11.3.b	Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης κόστους, κατάλληλα για τους σκοπούς του Άρθρου 9 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.	Καταγραφή και περαιτέρω μελέτη τόσο των ποσοτήτων νερού, όσο και των κοστολογικών στοιχείων για τις περιοχές που δεν εξυπηρετούνται από Κυβερνητικά Υδατικά Έργα, (Δήμοι, Κοινότητες, Αρδευτικά Τμήματα/Σύνδεσμοι κλπ.).	TAY
11.3.c	Μέτρα για την προώθηση αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να αποφευχθεί η μη ικανοποίηση των περιβαλλοντικών στόχων Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.	Μελέτη αναδιάρθρωσης καλλιεργειών.	ΥΓΑΑ&Π
11.3.d	Μέτρα για την ικανοποίηση του Άρθρου 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, περιλαμβανομένων μέτρων για διασφάλιση της ποιότητας του νερού ώστε να μειωθεί το επίπεδο καθαρισμού του για την παραγωγή πόσιμου νερού.	Επέκταση, κατόπιν ειδικής μελέτης, των ζωνών προστασίας στο σύνολο των σημείων υδροληψίας υπογείου νερού για υδρευτικούς σκοπούς (γεωτρήσεις και πηγές) ως το 2015.	TAY & ΤΓΕ & ΤΠ
11.3.i	Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση ύδατος.	Ανάληψη δράσης από το TAY που θα διασφαλίζει τη συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων στον έλεγχο χρήσεων γης και της τήρησης των ζωνών προστασίας.	TAY
11.3.g	Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση.	Συστηματικός και συνεχής έλεγχος συμμόρφωσης των βιομηχανικών μονάδων με τις ΑΑΑ.	ΤΠ
		Συνέχιση του προγράμματος δειγματοληψιών μέσω των υφιστάμενων γεωτρήσεων στην περιοχή που έχει	ΤΓΕ

ΆΡΘΡΟ ΟΠΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ ΟΠΥ	ΟΝΟΜΑ ΜΕΤΡΟΥ:	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		αποθηκευτεί το ASKAREL στην περιοχή Πολεμίων. Τα αποτελέσματα των αναλύσεων πρέπει να κοινοποιούνται στο ΤΑΥ. Το ΤΓΕ θα πρέπει να καταρτίσει Σχέδιο Δράσης σε περίπτωση καταστροφής ή γήρανσης των μεμβρανών στεγανοποίησης των κυψελών στην περιοχή που έχει αποθηκευτεί το ASKAREL	
		Εντατικοποίηση ελέγχων συμμόρφωσης κτηνοτροφικών υποστατικών με τις πρόνοιες των ΑΑΑ	ΤΠ
11.3.k	Ειδικά μέτρα, κατ' εφαρμογή του Άρθρου 16 της ΟΠΥ, για εξάλειψη της ρύπανσης επιφανειακών υδάτων από ουσίες προτεραιότητας και τη σταδιακή μείωση της ρύπανσης από επικίνδυνες ή άλλες ουσίες που μπορεί να εμποδίσουν της επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων.	Συνεχής ενημέρωση του Μητρώου εγκαταστάσεων που εκπέμπουν Ουσίες Προτεραιότητας – Σχέδιο Δράσης.	ΤΠ/ΤΕΕ
11.4.x) & 11.4.xv)	Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης/ Εκπαιδευτικά μέτρα	Περιλαμβάνει ομάδα μέτρων που σχετίζονται με την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού καθώς και δράσεις εκπαίδευσης.	ΤΑΥ /ΤΠ/ΤΓ
11.4.x)	Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης	Συνέχιση της εφαρμογής συστήματος μέτρησης, καταγραφής και αναφοράς των απωλειών των Μεγάλων Κυβερνητικών Αρδευτικών Έργων (Σύνταξη ετήσιων εκθέσεων αναφοράς από τα Επαρχιακά Γραφεία του ΤΑΥ.).	ΤΑΥ
		Αξιοποίηση της βάσης δεδομένων του ΚΟΑΠ. με την προσθήκη κατάλληλων πεδίων για την παρακολούθηση και θεμάτων σχετικών με τη διαχείριση της αρδευτικής ζήτησης, στα πλαίσια μιας στρατηγικής συνεργασίας του ΤΑΥ. με τον ΚΟΑΠ.	ΤΑΥ/ΤΓ
		Σύνταξη Οδηγού Προδιαγραφών και Κωδίκων εξοπλισμού νέων κτιρίων με συσκευές χαμηλής υδατικής κατανάλωσης	ΤΑΥ
11.4.xii)	Εγκαταστάσεις Αφαλάτωσης	Συσχέτιση του βαθμού αξιοποίησης των μονάδων αφαλάτωσης με βάση τα διαλαμβανόμενα στο Σχέδιο Διαχείρισης Ξηρασίας.	ΤΑΥ
11.4.xvi i)	Λοιπά μέτρα	Έργο δειγματοληψίας και ανάλυσης ιζημάτων σε ταμιευτήρες, αλμυρές λίμνες και στο λιμένα Λεμεσού	ΤΑΘΕ & ΤΑΥ

2.3 Πρόγραμμα Μέτρων για την περίοδο 2016-2021

Το πρόγραμμα μέτρων περιλαμβάνει τα "βασικά" μέτρα που προσδιορίζονται στο Άρθρο 11.3 της ΟΠΥ και, όπου απαιτείται, "συμπληρωματικά" μέτρα. Τα Βασικά Μέτρα αποτελούν τις στοιχειώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να επιτευχθούν οι Περιβαλλοντικοί Στόχοι του Άρθρου 4 της ΟΠΥ. Η λήψη συμπληρωματικών μέτρων προβλέπεται σε περίπτωση που η εφαρμογή των βασικών μέτρων δεν επαρκεί για την επίτευξη των στόχων.

Το πρόγραμμα μέτρων για την περίοδο 2016-2021 περιλαμβάνει συνολικά 55 μέτρα εκ των οποίων τα 31 είναι βασικά μέτρα και τα 27 συμπληρωματικά. Σημειώνεται ότι στα βασικά μέτρα περιλαμβάνονται και μέτρα που αφορούν στην εφαρμογή λοιπών Οδηγιών που σχετίζονται άμεσα ή/και έμμεσα με τα νερά (πχ Οδηγία για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ), Οδηγία για την προστασία από τη νιτρορύπανση (91/676/ΕΟΚ) και Οδηγία για τα οικοσυστήματα (92/43/ΕΟΚ))

Ο συνολικός προϋπολογισμός των μέτρων όπως έχει εκτιμηθεί στο πρόγραμμα μέτρων για την περίοδο 2016-2021 είναι 246.725.000,00 € και κατανέμεται ως ακολούθως

Πίνακας 3: Κόστος ανά ομάδα μέτρων

ΟΜΑΔΑ ΜΕΤΡΩΝ	ΚΟΣΤΟΣ
Βασικά μέτρα που σχετίζονται με την εφαρμογή Οδηγιών (Άρθρο 13α)	56.140.000,00 €
Βασικά Μέτρα (Άρθρο 13b – 13l)	119.450.000,00 €
Συμπληρωματικά Μέτρα	71.135.000,00 €
Σύνολο	246.725.000,00 €

Η κατανομή των μέτρων ανά κατηγορία σημαντικής πίεσης ή στόχο προστασίας δίνεται στον πίνακα που ακολουθεί

Πίνακας 4: Κόστος μέτρων για την αντιμετώπιση των σημαντικών πιέσεων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΠΙΕΣΗΣ/ΣΤΟΧΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ*	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	ΚΟΣΤΟΣ
ΥΔΡΟΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΛΛΟΙΩΣΕΙΣ	17	1.320.000 €
ΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	2	56.820.000 €
ΧΩΡΟΙ ΑΠΟΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	2	54.000.000 €
ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	9	66.560.000 €
ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ/ΕΚΤΡΟΠΕΣ ΑΠΟ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ	1**	- €

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΠΙΕΣΗΣ/ΣΤΟΧΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ*	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	ΚΟΣΤΟΣ
ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΌ ΥΠΟΓΕΙΑ	9	67.400.000 €
ΕΞΟΥΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	3	15.000 €
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	6	360.000 €
ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	6	250.000 €
ΣΥΝΟΛΟ	55	246.725.000 €

*Αναφέρονται οι σημαντικές πιέσεις που δέχονται τα ύδατα της Κύπρου όπως έχουν αξιολογηθεί κατά την επικαιροποίηση των πιέσεων δυνάμει του άρθρου 5 της ΟΠΥ

**Αφορά στην εγκατάσταση Αφαλάτωσης Πάφου που θα κατασκευαστεί με ιδιωτικά κεφάλαια με ΣΔΙΤ και προεκτιμώμενο κόστος 12 εκ ευρώ

Η κατανομή των μέτρων του προγράμματος μέτρων ανά κατηγορία όπως ορίζεται στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ δίνεται στον πίνακα που ακολουθεί

Πίνακας 5: Συνολικό κόστος μέτρων ανά κατηγορία μέτρων

ΑΡΘΡΟ ΟΠΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	ΠΡΟΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ
11.3.α.vii	Οδηγία για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ).	3	56.050.000 €
11.3.α.ix	Οδηγία για την προστασία από τη νιτρορύπανση (91/676/ΕΟΚ).	1	0 €
11.3.α.x	Οδηγία για τα οικοσυστήματα (92/43/ΕΟΚ).	1	90.000 €
11.3.γ	Μέτρα για την προώθηση αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να αποφευχθεί η μη ικανοποίηση των περιβαλλοντικών στόχων Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.	4	6.760.000 €
11.3.ε	Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού.	3	100.000 €
11.3.γ	Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση.	5	54.830.000 €
11.3.η	Μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπων από διάχυτες πηγές απορρίψεων, που είναι ικανές να προκαλέσουν ρύπανση.	9	57.560.000 €
11.3.ι	Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση ύδατος.	5	200.000 €
11.4.vii	Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υδροβιοτόπων	14	1.440.000 €
11.4.χ	Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης	3	38.040.000 €

ΑΡΘΡΟ ΟΠΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	ΠΡΟΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ
11.4.xi	Έργα Δομικών κατασκευών	1	31.000.000 €
11.4.xii	Εγκαταστάσεις Αφαλάτωσης	1	*€
11.4.xiv	Τεχνητός εμπλουτισμός υδροφορέων	2	50.000 €
11.4.xv	Εκπαιδευτικά μέτρα	1	500.000 €
11.4.xvi	Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης (βέλτιστων πρακτικών)	2	105.000 €
	ΣΥΝΟΛΟ	55	246.725.000 €

*Αφορά σε κατασκευή με ιδιωτικά κεφάλαια με ΣΔΙΤ

Τα Μέτρα του προγράμματος μέτρων περιλαμβάνουν διάφορες δράσεις που αφορούν:

- Στην κατασκευή έργων υποδομής που αφορά είτε στην κατασκευή έργων των οποίων η μελέτη έχει ολοκληρωθεί, είτε στην υλοποίηση μελετών και στην κατασκευή αυτών
- Στην παροχή υπηρεσιών για την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων
- Σε μέτρα διοικητικού χαρακτήρα
- Στην υλοποίηση μελετών
- Σε δράσεις ευαισθητοποίησης /εκπαίδευσης
- Σε άλλες δράσεις που περιλαμβάνουν κυρίως προώθηση πολιτικών που σχετίζονται με το γεωργικό τομέα.

Πίνακας 6: Μέτρα και κόστος μέτρων ανά είδος

ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	ΠΡΟΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΠΟ ΣΔΛΛΠ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	9	179.810.000,00 €
ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	12	575.000,00 €
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	13	-- €
ΜΕΛΕΤΗ	2	140.000,00 €
ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	6	64.260.000,00 €
ΜΕΛΕΤΗ /ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	11	1.390.000,00 €
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	2	550.000,00 €
ΣΥΝΟΛΑ	55	246.725.000,00 €

Στο πλαίσιο πληροφόρησης της ΕΕ για τα μέτρα έχουν οριστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο βασικοί τύποι μέτρων. Η συσχέτιση των μέτρων του προγράμματος μέτρων δίνεται στο πίνακα που ακολουθεί

Πίνακας 7: Συσχέτιση Βασικών Τύπων Μέτρων με πιέσεις και μέτρα του προγράμματος μέτρων

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΙΕΣΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΔΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΕΤΑΙ				ΒΑΣΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΜΕΤΡΩΝ (BTM)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ
	ΠΟΤΑΜΙΑ ΥΣ	ΠΟΤΑΜΙΑ ΥΣ (ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΕΣ)	ΛΙΜΝΑΙΑ ΥΣ	ΥΠΟΓΕΙΑ ΥΔΑΤΑ		
1.1 Σημειακή - Αστικά απόβλητα	x	x			1. Κατασκευή ή αναβάθμιση Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων	5
1.6 Σημειακή - Χώροι απόθεσης αποβλήτων	x		x		21. Μέτρα πρόληψης ή ελέγχου για την ρύπανση από αστικές περιοχές, μεταφορές και κατασκευαστικές υποδομές	7
2.2 Διάχυτη – Γεωργική	x	x	x	x	2. Μείωση ρύπανσης από θρεπτικά που προέρχονται από τη γεωργία	14
3.1 Απολήψεις/εκτροπές – Γεωργία κλπ				x	8. Αποδοτικότητα χρήσης ύδατος, τεχνικά μέτρα για τη άρδευση, βιομηχανία, ενέργεια, οικιακή χρήση)	11
Απολήψεις εκτροπές. Περιλαμβάνει 3.1 Απολήψεις/εκτροπές – Γεωργία και 3.2 Απολήψεις / Εκτροπές – Υδατοπρομήθεια)	x	x			7. Βελτιώσεις του υδρολογικού καθεστώτος ή/και καθορισμός οικολογικής παροχής	7
Φυσικές αλλοιώσεις ρεμάτων/κοίτης/παρόχθιων περιοχών. Περιλαμβάνει: 4.1.1 Φυσικές αλλοιώσεις ρεμάτων/κοίτης/παρόχθιων περιοχών/ακτών για προστασία πλημμυρών 4.1.2 Φυσικές αλλοιώσεις ρεμάτων/κοίτης/παρόχθιων περιοχών/ακτών για γεωργία & ύδρευση για την Κύπρο ή Αστικοποίηση καθώς και το 4.5 Λοιπές υδρομορφολογικές πιέσεις	x				6. Βελτίωση υδρομορφολογικών συνθηκών (εκτός αυτών που αφορούν στη διαμήκη συνέχεια (πχ αποκατάσταση ποταμών, βελτίωση παρόχθιων περιοχών, αφαίρεση αναβαθμών, επανασύνδεση ποταμών με πλημμυρικές περιοχές, βελτίωση των υδρομορφολογικών συνθηκών μεταβατικών υδάτων κλπ.)	18

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΙΕΣΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΔΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΕΤΑΙ				ΒΑΣΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΜΕΤΡΩΝ (ΒΤΜ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ
	ΠΟΤΑΜΙΑ ΥΣ	ΠΟΤΑΜΙΑ ΥΣ (ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΕΣ)	ΛΙΜΝΑΙΑ ΥΣ	ΥΠΟΓΕΙΑ ΥΔΑΤΑ		
Φράγματα και αναβαθμοί. (Περιλαμβάνει 4.2.2 Φράγματα, αναβαθμοί και θυροφράγματα για προστασία από πλημμύρες 4.2.3 Φράγματα, αναβαθμοί και θυροφράγματα για πόσιμο νερό & 4.2.4 Φράγματα, αναβαθμοί και θυροφράγματα για άρδευση)	x				5. Βελτίωση της διαμήκουσ συνέχειας (πχ ιχθυόδρομοι, αφαίρεση παλαιών φραγμάτων)	16
1.7 Σημειακή - Ύδατα εξορυκτικών δραστηριοτήτων	x				14. Έρευνα, βελτίωση της βασικής γνώσης για τη μείωση της αβεβαιότητας	5
					26.ΣΥ. Διοικητικά και τεχνικά μέτρα ελέγχου ρύπανσης των υδάτων από εγκαταλελειμμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις	1

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΡΩΝ

Στο πλαίσιο της έγκρισης του Προγράμματος Μέτρων από το Υπουργικό Συμβούλιο καταρτίστηκε λεπτομερείς σχεδιασμός εφαρμογής των προγράμματος μέτρων με σκοπό το προγραμματισμό διάθεσης των απαραίτητων πιστώσεων.

Για κάθε μέτρο καθορίστηκε η διάθεση των απαραίτητων πόρων για την περίοδο από την έγκριση του προγράμματος μέτρων έως το τέλος του 2019 και για την περίοδο 2020- 2021 καθώς επίσης και το άρθρο του προϋπολογισμού που αντιστοιχεί στις δαπάνες για αυτό. Ο σχεδιασμός αυτός παρουσιάζεται αναλυτικά για κάθε μέτρο στο Παράρτημα Ι (Πίνακας 29).

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό για 46 μέτρα η υλοποίηση θα ξεκινήσει εντός της περιόδου έως το 2019, ενώ 9 μέτρα θα ξεκινήσουν εντός του 2020.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται ο προγραμματισμός για την υλοποίηση των μέτρων ανά χρηματοδοτικό εργαλείο / πηγή χρηματοδότησης.

Πίνακας 8: Προγραμματισμός υλοποίησης μέτρων ανά χρηματοδοτικό εργαλείο /πηγή χρηματοδότησης

ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ/ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (ΣΕ ΕΚΑΤ. €)	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2016 (ΣΕ ΕΚΑΤ. €)	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΔΠ 2017-2019 (ΣΕ ΕΚΑΤ. €)	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 2020 - 2021 (ΣΕ ΕΚΑΤ. €)
Διοικητικά Μέτρα	13	-	-	-	-
Μέτρα που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία (ΕΤΠΑ και ΤΣ)	4	-	-	95,38	21,05
Μέτρα που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ)	7,5	73,26	13,04	43,72	16,51
Έσοδα από τη χρηματοδότηση των καθεστώτων 4.3.2 και 4.3.2 από το ΠΑΑ	-1	-4,5	- 0, 13	-4,34	-0,024 €
Μέτρα που χρηματοδοτούνται από Εθνικούς πόρους	27,5	42,56	7,67	22,86	12,07
Μέτρα που χρηματοδοτούνται με σύμπραξη ιδιωτικού δημόσιου τομέα (ΣΔΙΤ)	1	-	-	-	-
Λοιπά Μέτρα (υλοποιούνται με ίδιους πόρους και πόρους του ΣΑΛΑ)	3	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	55	246,73	39,55	157,61	49,57

Επίσης για κάθε μέτρο έχει οριστεί και ο φορέας υλοποίησης. Στο πρόγραμμα μέτρων για κάθε μέτρο αναφέρονται όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς. Ο Φορέας που αναφέρεται πρώτος είναι υπεύθυνος για το συντονισμό υλοποίησης του κάθε μέτρου και την προώθηση των διαδικασιών εξεύρεσης και διαχείρισης της χρηματοδότησής τους.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι φορείς υλοποίησης και ο αριθμός των μέτρων που αντιστοιχεί σε αυτούς

Πίνακας 9: Φορείς υλοποίησης των μέτρων

ΦΟΡΕΑΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΘΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	ΠΡΟΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΣΔΛΛΠ
ΤΑΥ	24	171.970.000,00 €
ΤΑΥ ΤΠ	1	50.000,00 €
ΣΑΛΑ και ΤΑΥ (μόνο για τις εκθέσεις αναφοράς προς την ΕΕ)	1	- €
ΤΓ	3	- €
Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας	1	90.000,00 €
ΤΓΕ	2	100.000,00 €
Διαχειριστική Αρχή ΠΑΑ/ΚΟΑΠ	7	64.760.000,00 €
ΤΓΕ/ Τεχνική Επιτροπή Αμιάντου	1	10.000,00 €
ΤΓΕ/ Τεχνική Επιτροπή Αμιάντου/ ΤΑΥ	2	5.000,00 €
ΤΓ ΤΠ ΤΑΥ ΤΓΕ	1	- €
ΤΑΥ ΤΑΘΕ	1	100.000,00 €
ΤΑΥ ΤΠ	2	- €
ΤΠ ΤΑΥ	2	280.000,00 €
ΤΠ ΤΔ	1	380.000,00 €
ΤΠ ΤΑΥ ΤΔ	1	210.000,00 €
ΤΠ ΤΔ ΤΑΥ Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας	1	70.000,00 €
ΤΠ ΤΑΥ Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας	1	100.000,00 €
ΤΑΥ (δικαιούχος 4.3.2, 4.3.3) /Τμήμα Γεωργίας Διαχειριστική Αρχή / ΚΟΑΠ	1	8.500.000,00 €
Ιδιωτικός Τομέας	1	- €
ΤΑΥ ΤΑΘΕ ΤΠ	1	100.000,00 €
ΣΥΝΟΛΑ	55	246.725.000,00 €

4. ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΡΩΝ - 2018

4.1 Συνολική πρόοδος

Από τα στοιχεία έως του τέλους του 2018 προκύπτει ότι η υλοποίηση των μέτρων έχει δρομολογηθεί σύμφωνα με το σχεδιασμό του Προγράμματος Μέτρων του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ.

Από το σύνολο των 55 μέτρων:

- 4 μέτρα εφαρμόζονται ήδη. Αυτά αφορούν σε διοικητικά μέτρα θεσμικού χαρακτήρα τα οποία ισχύουν με την έγκριση του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ
- 2 μέτρα έχουν ήδη ολοκληρωθεί. Αυτά αφορούν στις προστατευόμενες περιοχές και περιλαμβάνουν την υλοποίηση των έργων κατασκευής αποχετευτικού δικτύου και κατάλληλης επεξεργασίας στο υπόλοιπο τμήμα του οικισμού Αγίας Φύλας και την ολοκλήρωση των Σχεδίων Διαχείρισης των περιοχών προστασίας οικοτόπων και ειδών.
- 40 μέτρα είναι σε εξέλιξη, δηλαδή ήδη υλοποιούνται.
- 6 μέτρα είναι υπό προετοιμασία, δηλαδή οι αρμόδιοι φορείς επεξεργάζονται τις απαραίτητες ενέργειες για την υλοποίησή τους,
- 3 δεν έχουν ξεκινήσει για τα οποία στον αρχικό προγραμματισμό η υλοποίηση τους προβλέπεται για την περίοδο 2020-2021

Σε σχέση με τις δαπάνες, μέχρι το τέλος του 2018 έχουν δαπανηθεί **107.661.723,76 €** Το ποσό αυτό αντιστοιχεί

- **στο 85% των δαπανών οι οποίες με την έγκρισή του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ είχαν προγραμματιστεί για την περίοδο αυτή (έως το 2018)**
- **στο 44% των συνολικών δαπανών του προγράμματος μέτρων που προβλέπονται στο 2^ο ΣΔΛΑΠ**

Αναλυτικά η πορεία εφαρμογής για κάθε μέτρο δίνεται στο Παράρτημα Ι

4.2 Πρόοδος ανά είδος μέτρου

Τα μέτρα του προγράμματος μέτρων έχουν κατηγοριοποιηθεί σε είδη με βάση τις ενέργειες που απαιτούνται για την υλοποίησή τους. Τα είδη αυτά είναι τα ακόλουθα

- Διοικητικό. Αφορά σε μέτρα διοικητικού χαρακτήρα. Τα μέτρα αυτά δεν έχουν κόστος εφαρμογής
- Κατασκευή. Αφορά σε μέτρα που αφορούν σε κατασκευή έργων έργα που υλοποιούνται ή και προγραμματίζονται
- Μελέτη . Αφορά σε διερευνητικές μελέτες που δεν οδηγούν σε έργα.
- Μελέτη/κατασκευή Αφορά σε μελέτες που απαιτούνται για την υλοποίηση συγκεκριμένων έργων και την κατασκευή των έργων αυτών.
- Παροχή Υπηρεσιών. Αφορά στην παροχή υπηρεσιών (συμβουλευτικών και άλλων) για την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων.
- Άλλες δράσεις. Αναφέρεται πρακτικά σε μέτρα του ΠΑΑ που περιλαμβάνει συμβουλευτικές δράσεις ή/και ενισχύσεις
- Εκπαίδευση/Ευαισθητοποίηση. Αφορά σε μέτρα με σκοπό την εκπαίδευση χρηστών ή / και την ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σε θέματα που σχετίζονται με την προστασία και τη διαχείριση των υδάτων.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζεται η εξέλιξη εφαρμογής των μέτρων ανά είδος

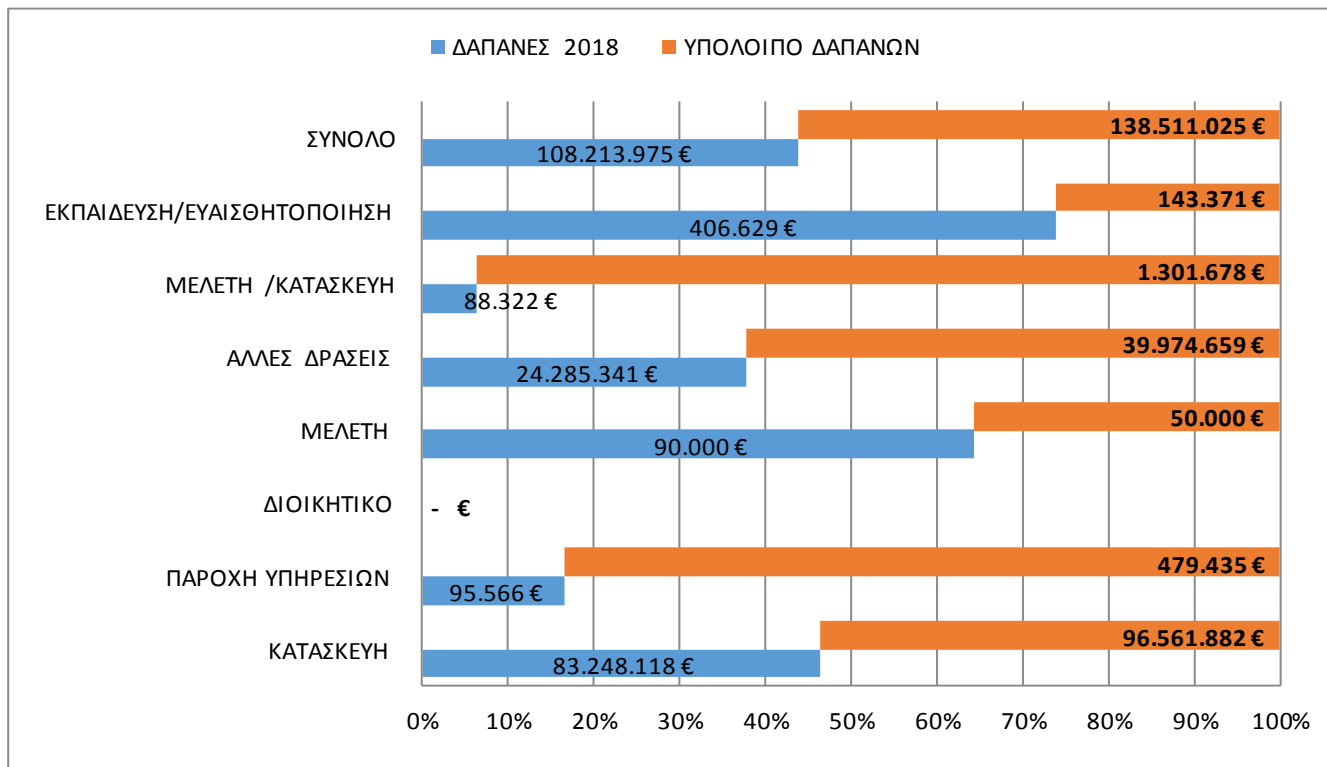
Πίνακας 10: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων ανά είδος μέτρων (έτος αναφοράς 2018)

ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ	ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ	ΥΠΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΞΕΚΙΝΗΣΕΙ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	9	8	1			
ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	12	8			1	3
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	13	8		4	1	
ΜΕΛΕΤΗ	2	1	1			
ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	6	6				
ΜΕΛΕΤΗ /ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	11	7			4	
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	2	2				
ΣΥΝΟΛΑ	55	40	2	4	6	3

Πίνακας 11: Εξέλιξη δαπανών υλοποίησης μέτρων ανά είδος μέτρων (έτος αναφοράς 2018)

ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	ΠΡΟΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΠΟ ΣΔΛΑΠ					
		ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ	ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ	ΥΠΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΞΕΚΙΝΗΣΕΙ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	179.810.000,00 €	83.248.117,76 €	- €	- €	- €	- €
ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	575.000,00 €	95.565,50 €	- €	- €	- €	- €
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €	- €	- €	- €	- €	- €
ΜΕΛΕΤΗ	140.000,00 €	- €	90.000,00 €	- €	- €	- €
ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	64.260.000,00 €	24.285.341,00 €	- €	- €	- €	- €
ΜΕΛΕΤΗ /ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	1.390.000,00 €	88.321,80 €	- €	- €	- €	- €
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	550.000,00 €	406.629,00 €	- €	- €	- €	- €
ΣΥΝΟΛΑ	246.725.000,00 €	108.123.975,06 €	90.000,00 €	- €	- €	- €

Η εξέλιξη των δαπανών ανά είδος μέτρου παρουσιάζεται στο σχήμα που ακολουθεί

4.3 Πρόοδος ανά πίεση/τομέα

Η εξέλιξη υλοποίησης του προγράμματος μέτρων σε σχέση με τις πιέσεις ή τους τομείς για τους οποίους σχεδιάστηκαν να αντιμετωπίσουν παρατίθεται στους πίνακες που ακολουθούν

Πίνακας 12: Εξέλιξη δαπανών του προγράμματος μέτρων ανά πίεση ή τομέα που αφορούν τα μέτρα (έτος αναφοράς 2018)

ΠΙΕΣΗ / ΤΟΜΕΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΑΠΑΝΕΣ 2018	% ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ
ΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	2	56.820.000 €	80.172.569 €	141%
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	6	360.000 €	223.814 €	62%
ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΟ ΥΠΟΓΕΙΑ	9	67.400.000 €	2.571.556 €	4%
ΥΔΡΟΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ	17	1.320.000 €	18.624 €	1%
ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	3	15.000 €	- €	0%
ΧΩΡΟΙ ΑΠΟΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	2	54.000.000 €	204.440 €	0,4%
ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	5	200.000 €	31.450 €	16%
ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	9	66.560.000 €	24.981.523 €	38%
ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ & ΥΠΟΓΕΙΑ	1	50.000 €	10.000 €	20%
ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ	1	- €	- €	-
ΣΥΝΟΛΑ	55	246.725.000 €	108.213.975 €	44%

Πίνακας 13: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων ανά πίεση ή τομέα που αφορούν (έτος αναφοράς 2018)

ΠΙΕΣΗ / ΤΟΜΕΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ	ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ	ΥΠΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΞΕΚΙΝΗΣΕΙ
ΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	2	2	-	-	-	-
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	6	4	2	-	-	-
ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΟ ΥΠΟΓΕΙΑ	9	7	-	-	1	1
ΥΔΡΟΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ	17	7	-	4	5	1
ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	3	3	-	-	-	-
ΧΩΡΟΙ ΑΠΟΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	2	2	-	-	-	-
ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	5	4	-	-	-	1
ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	9	9	-	-	-	-
ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ & ΥΠΟΓΕΙΑ	1	1	-	-	-	-
ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ	1	1	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΑ	55	40	2	4	6	3

4.4 Πρόοδος ανά άρθρο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ

Στους πίνακες που ακολουθεί πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται

- Συγκεντρωτικά οι δαπάνες που έχουν υλοποιηθεί έως το 2018 ανά ομάδα μέτρων όπως αυτές καθορίζονται στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ
- Αναλυτικά η εξέλιξη των δαπανών έως το 2018 για κάθε ομάδα μέτρων σε σχέση με το προγραμματιζόμενο συνολικό κόστος των έργων όπως είχε εκτιμηθεί στο εγκεκριμένο 2^ο ΣΔΛΑΠ.

Πίνακας 14: Υλοποιηθείσες δαπάνες προγράμματος μέτρων ανά ομάδα μέτρων σύμφωνα με την ΟΠΥ (έτος αναφοράς 2018)

ΟΜΑΔΑ ΜΕΤΡΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ
ΒΑΣΙΚΟ 11.3α	80.101.684,46 €
ΒΑΣΙΚΟ 11.3b to 11.3l	24.746.231,00 €
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ	3.366.059,60 €
Σύνολο	108.213.975,06 €

Η ομάδα μέτρων Βασικά Μέτρα άρθρου 11.3.α αφορούν σε μέτρα που σχετίζονται με την εφαρμογή άλλων οδηγιών που συνδέονται με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ όπως η οδηγία Οδηγία για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ), η Οδηγία για την προστασία από τη νιτρορύπανση (91/676/ΕΟΚ) και η Οδηγία για τα οικοσυστήματα (92/43/ΕΟΚ).

Η ομάδα μέτρων Βασικά μέτρα άρθρων 11.3.b – 11.3.l, περιλαμβάνει μέτρα που τίθενται από την Οδηγία 2000/60/ΕΚ (βλέπε αναλυτικά στο πίνακα που ακολουθεί).

Η Ομάδα Συμπληρωματικά μέτρα αφορά σε επιπλέον δράσεις που έχουν καθοριστεί για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (βλέπε αναλυτικά στον πίνακα που ακολουθεί

Πίνακας 15: Υλοποιηθείσες δαπάνες προγράμματος μέτρων ανά ομάδα μέτρων σύμφωνα με την ΟΠΥ (έτος αναφοράς 2018)

ΑΡΘΡΟ ΟΔΗΓΙΑΣ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ 2018	% ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΣΔΛΑΠ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ (ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ 2Ο ΣΔΛΑΠ)
11.3.a.vii	Οδηγία για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ).	3	80.011.684 €	143%	56.050.000 €
11.3.a.ix	Οδηγία για την προστασία από τη νιτρορύπανση (91/676/ΕΟΚ).	1	- €	-	- €
11.3.a.x	Οδηγία για τα οικοσυστήματα (92/43/ΕΟΚ).	1	90.000 €	100%	90.000 €
11.3.c	Μέτρα για την προώθηση αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να αποφευχθεί η μη ικανοποίηση των περιβαλλοντικών στόχων Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.	4	- €	0%	6.760.000 €
11.3.e	Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού.	3	- €	0%	100.000 €
11.3.g	Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση.	5	429.440 €	1%	54.830.000 €
11.3.h	Μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπων από διάχυτες πηγές απορρίψεων, που είναι ικανές να προκαλέσουν ρύπανση.	9	24.291.291 €	42%	57.560.000 €
11.3.i	Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση ύδατος.	5	25.500 €	13%	200.000 €
11.4.vii	Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροβιοτόπων	14	88.322 €	6%	1.440.000 €
11.4.x	Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης	3	482.553 €	1%	38.040.000 €
11.4.xi	Έργα Δομικών κατασκευών	1	2.398.556 €	8%	31.000.000 €
11.4.xii	Εγκαταστάσεις Αφαλάτωσης	1	- €	-	- €
11.4.xiv	Τεχνητός εμπλουτισμός υδροφορέων	2	- €	0%	50.000 €
11.4.xv	Εκπαιδευτικά μέτρα	1	396.629 €	79%	500.000 €
11.4.xvi	Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης (βέλτιστων πρακτικών)	2	- €	0%	105.000 €
ΣΥΝΟΛΑ		55	108.213.975 €	44%	246.725.000 €

Στους πίνακες που ακολουθούν παρατίθενται αναλυτικά η εξέλιξη του κάθε μέτρου για τις ανωτέρω κατηγορίες μέτρων όπως έχει αποτυπωθεί έως το τέλος του 2018.

Πίνακας 16: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.3.α της ΟΠΥ (Μέτρα άλλων Οδηγιών) -έτος αναφοράς 2018

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
BM-a-01	Ολοκλήρωση των αποχετευτικών συστημάτων (δικτύων και σταθμών επεξεργασίας) των Συμπλεγμάτων Αθηνίου, Κοκκινοχωρίων, Σολέας και Αστρομερίτης – Περιστερώνια – Ακάκι	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	56.000.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	79.947.568,96 €	152%	143%	Περιλαμβάνει δαπάνες που έχουν υλοποιηθεί και πριν το 2016
BM-a-02	Συνέχιση της παρακολούθησης της συμμόρφωσης των ΕΕΛ στις Ευαίσθητες Περιοχές	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	50.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	64.115,50 €	128%	128%	
BM-a-03	Για τις Ευαίσθητες περιοχές. Η υλοποίηση των έργων κατασκευής αποχετευτικού δικτύου και κατάλληλης επεξεργασίας στο υπόλοιπο τμήμα του οικισμού Αγίας Φύλας.	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	- €	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ	- €	0%	0%	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ΧΩΡΙΣ ΚΟΣΤΟΣ
BM-a-04	Συνέχιση των ελέγχων συμμόρφωσης και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων τους σε ετήσια βάση στις Ευπρόσβλητες στην Νιτρορύπανση Ζώνες	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ΧΩΡΙΣ ΚΟΣΤΟΣ
BM-a-05	Ολοκλήρωση των Σχεδίων Διαχείρισης των περιοχών προστασίας οικοτόπων και ειδών	ΜΕΛΕΤΗ	90.000,00 €	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ	90.000,00 €	100%	100%	
ΣΥΝΟΛΑ			56.140.000 €		80.101.684,46	152%	143%	

Πίνακας 17: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.3.c (Μέτρα για την προώθηση αποδοτικής και αιεφόρου χρήσης του νερού ώστε να αποφευχθεί η μη ικανοποίηση των περιβαλλοντικών στόχων Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ) - έτος αναφοράς 2018

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
BM-c-01	Εξέταση δυνατότητας εθελοντικής καταγραφής των ποσοτήτων που καταναλώνονται από υπόγεια ύδατα μέσω διαδικτύου με την δημιουργία ειδικής εφαρμογής και σχετικής ενημέρωσης ευαισθητοποίησης των καταναλωτών.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	10.000,00 €	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΞΕΚΙΝΗΣΕΙ	- €	0%	0%	
BM-c-02	Περιορισμός απολήψεων σε επιλεγμένα ΥΣ με στόχο την προστασία σημαντικών οικολογικών χαρακτηριστικών και ενδιαιτημάτων	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ΧΩΡΙΣ ΚΟΣΤΟΣ
BM-c-03	Σχεδιασμός της ορθολογικής αξιοποίησης και προστασίας του Συστήματος υπογείων υδάτων CY-19 Τρόδος με εκπόνηση πλήρους και ολοκληρωμένης υδρογεωλογικής μελέτης, ανάλυση συνθηκών τροφοδοσίας – εκμετάλλευσης και κατάρτιση τεκμηριωμένου ισοζυγίου υπογείων υδάτων	ΜΕΛΕΤΗ	50.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	
BM-c-04	Μείωση απαιτήσεων άρδευσης σε επίπεδο υδροφορέα	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	6.700.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	
ΣΥΝΟΛΑ			6.760.000 €		- €	0%	0%	

Πίνακας 18: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.3.ε (Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού) - έτος αναφοράς 2018

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
BM-e-01	Αναβάθμιση του μητρώου καταγραφής των σημείων απόληψης των υπογείων υδάτων και η λειτουργική του ένταξη στη διαδικασία αδειοδότησης νεών ανορύξεων.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	100.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	
BM-e-02	Ολοκλήρωση της καταγραφής των πραγματικών απολήψεων από τα υπόγεια ύδατα και η οριστικοποίηση των ισοζυγίων των υπόγειων υδατικών συστημάτων με βάση τα στοιχεία αυτά και η δημοσιοποίησή τους στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ που ήδη λειτουργεί.	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ΧΩΡΙΣ ΚΟΣΤΟΣ
BM-e-03	Η αναβάθμιση του μητρώου καταγραφής των μικρών σημειακών απολήψεων και η δημοσιοποίησή του.	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ΧΩΡΙΣ ΚΟΣΤΟΣ
			100.000 €		- €	0%	0%	

Πίνακας 19: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.3.γ (Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση) - έτος αναφοράς 2018

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
BM-g-01	Αύξηση της συνέργειας των δράσεων παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτινων σωμάτων στο πλαίσιο της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα με την κατάστρωση του προγράμματος αποκατάστασης των εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων των εξορυκτικών αποβλήτων, με στόχο τη βελτίωση της χημικής κατάστασης υδάτινων σωμάτων που εμφανίζονται με κατάσταση κατώτερη της καλής.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	10.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	
BM-g-02	Υλοποίηση ειδικού διερευνητικού προγράμματος εντατικής παρακολούθησης Νι στον π. Κούρη.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	- €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ΧΩΡΙΣ ΚΟΣΤΟΣ
BM-g-03	Άμεση αποκατάσταση του υφιστάμενου ΧΑΔΑ Λευκωσίας	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	27.000.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	204.440 €	15%	1%	
BM-g-04	Κατά προτεραιότητα ωρίμανση και υλοποίηση των ακόλουθων έργων: ο Κατασκευή Σταθμού επεξεργασίας Λυμάτων στην Κοινότητα Αρακαπά ο Κατασκευή Σταθμού επεξεργασίας Λυμάτων στην Κοινότητα Απλικιού ο Κατασκευή αγωγού λυμάτων και σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στην Κοινότητα Αγίου Ιωάννη Αγρού	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	820.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	225.000 €	42%	27%	
BM-g-05	Άμεση αποκατάσταση του υφιστάμενου ΧΑΔΑ Λεμεσού	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	27.000.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	210.116	14%	1%	
			54.830.000 €		429.440 €	13%	1%	

Πίνακας 20: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.3.η (Μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπων από διάχυτες πηγές απορρίψεων, που είναι ικανές να προκαλέσουν ρύπανση) -. έτος αναφοράς 2018

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
BM-h-01	Πρόγραμμα μείωσης της Νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης σε καλλιεργούμενες εκτάσεις που βρίσκονται εντός των ευπρόσβλητων ζωνών της Οδηγίας 91/671/ΕΟΚ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ ΧΩΡΙΣ ΚΟΣΤΟΣ
BM-h-02	Κατάρτιση ειδικού προγράμματος δράσης για την αντιμετώπιση των ομβρίων απορροών από οικιστικές περιοχές και βιομηχανικές Εγκαταστάσεις με σκοπό την προστασία των υδάτων.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	- €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	5.950 €	0	0%	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ ΧΩΡΙΣ ΚΟΣΤΟΣ
BM-h-03	Προσθήκη ειδικών ρυθμίσεων - υποχρεώσεων στους Κανόνες Πολλαπλής Συμμόρφωσης σχετικών με την προστασία των υδάτων σε στοχευμένες περιοχές.	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ ΧΩΡΙΣ ΚΟΣΤΟΣ
BM-h-04	Διαχείριση Βοσκοτόπων	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	360.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	
BM-h-05	Αποκλεισμός χρήσης χημικών ζιζανιοκτόνων σε συγκεκριμένες καλλιέργειες	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	20.800.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	11.672.820 €	94%	56%	
BM-h-06	Εφαρμογή αμειψισποράς στις καλλιέργειες πατάτας και σιτηρών	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	14.900.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	2.431.396 €	33%	16%	
BM-h-07	Βιολογικές καλλιέργειες	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	14.000.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	5.661.487 €	67%	40%	
BM-h-08	Εξορθολογισμός και διερεύνηση της δυνατότητας αυτοματοποίησης της ενημέρωσης των αρμοδίων ελεγκτών περιβάλλοντος για των αποτελεσμάτων του δικτύου παρακολούθησης της ΟΠΥ, ειδικά	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ ΧΩΡΙΣ ΚΟΣΤΟΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
	σε περιπτώσεις υπερβάσεων φυσικοχημικών και χημικών ρύπων που προέρχονται από τη Γεωργία με σκοπό τον αποτελεσματικότερο προγραμματισμό των ελέγχων συμμόρφωσης.							
BM-h-09	Στοχευμένες αγροπεριβαλλοντικές δράσεις στις καλλιέργειες πατάτας και εσπεριδοειδών	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	7.500.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	4.519.638 €	100%	60%	
			57.560.000 €		24.291.291 €	73%	42%	

Πίνακας 21: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.3.ι (Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση ύδατος) -. έτος αναφοράς 2018

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
BM-i-01	Διενέργεια στοχευμένων ελέγχων/ερευνών για την αξιολόγηση της κατάστασης σε υδάτινα συστήματα των οποίων η κατάσταση δεν ήταν δυνατόν να ταξινομηθεί με προτεραιότητα στις λίμνες.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	100.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	25.500 €	38%	26%	
BM-i-02	Διενέργεια στοχευμένων διερευνητικών παρακολουθήσεων σε υδάτινα σώματα στα οποία έχουν εντοπιστεί σημαντικές πιέσεις και η ταξινόμηση της κατάστασής τους στην παρούσα φάση ενέχει υψηλό βαθμό αβεβαιότητας.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	50.000,00 €	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΞΕΚΙΝΗΣΕΙ	- €	0%	0%	
BM-i-03	Εξορθολογισμός της αξιολόγησης έργων που δύνανται να προκαλούν υδρομορφολογικές αλλοιώσεις σε υδάτινα σώματα με την ένταξη της μεθοδολογίας εφαρμογής των προνοιών του άρθρου 4.7 στη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδιοδότησης τους. Για το σκοπό αυτό απαιτείται ειδική ρύθμιση/τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας.	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ΧΩΡΙΣ ΚΟΣΤΟΣ
BM-i-04	Κατάρτιση και ανανέωση ειδικής	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €	ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ	- €	0%	0%	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ΧΩΡΙΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
	βιβλιοθήκης ανακουφιστικών μέτρων αποκατάστασης για μορφολογικά στοιχεία που επηρεάζονται από την ανάπτυξη έργων και δραστηριοτήτων βάσει των οποίων θα καθορίζονται οι απαιτήσεις για την κατασκευή και τη λειτουργία τους κατά την αδειοδότησή τους.							ΚΟΣΤΟΣ
BM-i-05	Διενέργεια ειδικού προγράμματος παρακολούθησης των χημικών-φυσικοχημικών παραμέτρων των υδάτινων σωμάτων εφήμερης ροής, καθώς και των ιζημάτων τους, εναρμονισμένο με τις σχετικές μεθοδολογικές απαιτήσεις της Οδηγίας. Τα αποτελέσματα του προγράμματος θα δημοσιοποιούνται σε ετήσια βάση από το ΤΑΥ.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	50.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	
			200.000 €		25.500 €	38%	13%	

Πίνακας 22: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.4.vii (Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροβιοτόπων)- έτος αναφοράς 2018

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
ΣΜ-vii-01	Περιορισμένες πιλοτικές παρεμβάσεις σε φυσικά ποτάμια συστήματα και σε λίμνες για την ενδυνάμωση της παρουσίας επιλεγμένων προστατευόμενων ειδών, με προτεραιότητα σε περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών ή/και άλλες περιοχές που εμφανίζουν ειδικό ενδιαφέρον	ΜΕΛΕΤΗ /ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	220.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	
ΣΜ-vii-02	Απομάκρυνση οριζόντιων εμποδίων για τη βελτίωση των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών επιλεγμένων ΥΣ που υποστηρίζουν σημαντικά οικολογικά στοιχεία	ΜΕΛΕΤΗ /ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	100.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	
ΣΜ-vii-03	Καθαρισμός/επαναδιευθέτηση ενεργούς κοίτης για τη βελτίωση των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών επιλεγμένων ΥΣ που υποστηρίζουν σημαντικά οικολογικά στοιχεία	ΜΕΛΕΤΗ /ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	50.000,00 €	ΥΠΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ	- €	0%	0%	
ΣΜ-vii-04	Δενδροφύτευση με ιθαγενή είδη για τη βελτίωση των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών επιλεγμένων ΥΣ που υποστηρίζουν σημαντικά οικολογικά στοιχεία	ΜΕΛΕΤΗ /ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	50.000,00 €	ΥΠΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ	- €	0%	0%	
ΣΜ-vii-05	Καθορισμός περιβαλλοντικής παροχής σε επιλεγμένα φράγματα . Περιβαλλοντική παροχή κατάντη φραγμάτων για τη βελτίωση των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών επιλεγμένων ΙΤΥΣ που υποστηρίζουν σημαντικά οικολογικά στοιχεία	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €	ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ	- €	0%	0%	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ΧΩΡΙΣ ΚΟΣΤΟΣ
ΣΜ-vii-06	Καθορισμός περιβαλλοντικής παροχής σε	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €	ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ	- €	0%	0%	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ΧΩΡΙΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
	επιλεγμένα φράγματα . Απελευθέρωση στοχευμένης περιβαλλοντικής παροχής κατάντη φραγμάτων σε επιλεγμένες θέσεις με ιδιαίτερα σημαντικά οικολογικά χαρακτηριστικά							ΚΟΣΤΟΣ
ΣΜ-vii-07	Καθορισμός περιβαλλοντικής παροχής σε επιλεγμένα φράγματα . Απελευθέρωση πλημμυρικών παροχών σε επιλεγμένα φράγματα	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €	ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ	- €	0%	0%	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ΧΩΡΙΣ ΚΟΣΤΟΣ
ΣΜ-vii-08	Απομάκρυνση ξενικών/εισβαλλόντων φυτικών ειδών σε επιλεγμένες περιοχές με στόχο την βελτίωση σημαντικών οικολογικών χαρακτηριστικών	ΜΕΛΕΤΗ /ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	380.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	18.624 €	13%	5%	
ΣΜ-vii-09	Οικολογική αποκατάσταση όχθης/πρανών σε επιλεγμένα ΙΤΥΣ	ΜΕΛΕΤΗ /ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	100.000,00 €	ΥΠΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ	- €	0%	0%	
ΣΜ-vii-10	Διατήρηση/δημιουργία υδάτινων καταφυγίων σε επιλεγμένα ΥΣ	ΜΕΛΕΤΗ /ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	210.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	
ΣΜ-vii-11	Δημιουργία ρηχών υφάλων/μικρολιμνών, ενίσχυση ενδαιτημάτων σε επιλεγμένα ΙΤΥΣ	ΜΕΛΕΤΗ /ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	70.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	
ΣΜ-vii-12	Τοπικές παρεμβάσεις στην κοίτη επιλεγμένων ΥΣ (πχ τοπικές εκβαθύνσεις) για την βελτίωση υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών που υποστηρίζουν σημαντικά βιολογικά στοιχεία	ΜΕΛΕΤΗ /ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	60.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	
ΣΜ-vii-13	Δημιουργία ιχθυοδιάδρομων σε συγκεκριμένους μικρούς εγκάρσιους αναβαθμούς για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης επιλεγμένων ειδών ιχθυοπανίδας	ΜΕΛΕΤΗ /ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	100.000,00 €	ΥΠΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ	- €	0%	0%	
ΣΜ-vii-14	Διενέργεια ειδικού προγράμματος παρακολούθησης αποτελεσματικότητας των περιβαλλοντικών παροχών	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	100.000,00 €	ΥΠΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ	- €	0%	0%	
			1.440.000 €		18.624 €	4%	1%	

Πίνακας 23: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.4.x (Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης)-. έτος αναφοράς 2018

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
ΣΜ-x-01	Δρομολόγηση υλοποίησης έργων αύξησης της χρήσης ανακυκλωμένου νερού στη γεωργία που μπορεί να περιλαμβάνουν την κατασκευή δεξαμενών χειμερινής αποθήκευσης καθώς και έργα για τη διανομή και διάθεση νερού.	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	29.490.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	173.000 €	1%	1%	
ΣΜ-x-02	Συνέχιση της ευαισθητοποίησης εξοικονόμησης νερού σε νοικοκυριά και σχολεία. Προβολή των πεπραγμένων μέχρι σήμερα και κατάστρωση συνεχούς ενημέρωσης για την αξία και την επάρκεια νερού.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	50.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	10.000 €	33%	20%	
ΣΜ-x-03	Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού Μέτρο 4. Καθεστώς 4.1, 4.3.2 και 4.3.3. (ΠΑΑ 2014-20)	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	8.500.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	299.553 €	5%	4%	
			38.040.000 €		482.553 €	1%	0%	

Πίνακας 24: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.4.χί (Έργα Δομικών κατασκευών)- έτος αναφοράς 2018

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
ΣΜ-χι-01	Έργα ικανοποίησης υδρευτικών αναγκών ευρύτερης περιοχής Λευκωσίας- Αγωγός μεταφοράς νερού από Μονάδα Αφαλάτωσης Βασιλικού	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	31.000.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	2.398.556 €	17%	8%	
			31.000.000 €		2.398.556 €	17%	8%	

Πίνακας 25: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.4.xii (Εγκαταστάσεις Αφαλάτωσης)- έτος αναφοράς 2018

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
ΣΜ-xii-01	Κατασκευή Αφαλάτωσης Πάφου συνολική δαπάνη 12 εκ. Ευρώ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	-	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	-	-	Υλοποιείται με ιδιωτικά κεφάλαια (ΣΔΙΤ)

Πίνακας 26: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.4.xiv (Τεχνητός εμπλουτισμός υδροφορέων)- έτος αναφοράς 2018

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
ΣΜ-xiv-01	Διεύρυνση του προγράμματος εμπλουτισμού υπογείων υδάτων	ΜΕΛΕΤΗ /ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	50.000€	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	-	-	Υλοποιείται με ίδιους πόρους
ΣΜ-xiv-02	Ένταξη της προοπτικής εμπλουτισμού υπογείων υδάτων στο σχεδιασμό αντιπλημμυρικών έργων και λοιπών σχετικών έργων φυσικής κατακράτησης υδάτων.	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	-	ΥΠΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ	- €	-	-	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ/ΧΩΡΙΣ ΚΟΣΤΟΣ

Πίνακας 27: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.4.xv (Εκπαιδευτικά μέτρα)- έτος αναφοράς 2018

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
ΣΜ-xv-01	Δράσεις μεταφοράς γνώσης και ενημέρωσης (Κατάρτιση παραγωγών μέσω του Μέτρου 1 του ΠΑΑ 2014-20)	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	500.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	396.629 €	264%	79%	

Πίνακας 28: Εξέλιξη υλοποίησης μέτρων του άρθρου 11.4.χνί (Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης (βέλτιστων πρακτικών)-. έτος αναφοράς 2018

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΩΝ 12/2018	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ ΤΕΛΟΣ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ 2018	ΠΡΟΟΔΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	ΣΧΟΛΙΑ
ΣΜ-χνι-01	Ειδική παρακολούθηση της εξέλιξης της χημικής κατάστασης του υδάτινου σώματος Αργάκι της Λίμνης για της εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την αποτελεσματικότητα των έργων αποκατάστασης του Μεταλλείου Λίμνης στην κατάσταση των υδάτων με σκοπό τη αξιοποίησή τους σε αντίστοιχα έργα σε άλλες περιοχές.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩ Ν	5.000,00 €	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	- €	0%	0%	Υλοποιείται με ίδιους πόρους
ΣΜ-χνι-02	Διενέργεια ερευνών για τη βελτίωση της βασικής γνώσης σε σχέση με την ιχθυοπανίδα στα εσωτερικά ύδατα της Κύπρου (ποτάμια – λίμνες).	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩ Ν	100.000,00 €	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΞΕΚΙΝΗΣΕΙ	- €	0%	0%	
			105.000 €		- €	0%	0%	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΩΝ

ΥΠ 1/2018

Εκθεση Προόδου Εφαρμογής του Προγράμματος Μέτρων του 2^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης
Απορροής Κύπρου

Πίνακας 29: Προγραμματισμός υλοποίησης μέτρων, κατανομή πόρων και πηγές χρηματοδότησης

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Προυπολογισμός 2016	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΔΠ 2017-2019	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 2020 - 2021	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ/ΑΡΘΡΟ ΣΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
1	BM-a-01	Ολοκλήρωση των αποχετευτικών συστημάτων (δικτύων και σταθμών επεξεργασίας) των Συμπλεγμάτων Αθηνού, Κοκκινοχωρίων, Σολέας και Αστρομερίτης – Περιστέρωνα – Ακάκι	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	56.000.000 €	18.500.000 €	36.200.000 €	1.300.000 €	ΤΑΥ	120671.08761 & 120671.08770	Διαρθρωτικά Ταμεία
2	BM-a-02	Συνέχιση της παρακολούθησης της συμμόρφωσης των ΕΕΛ στις Ευαίσθητες Περιοχές	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	50.000 €			50.000 €	ΤΑΥ/ΤΠ	120600.03561	Εθνικοί Πόροι
3	BM-a-03	Για τις Ευαίσθητες περιοχές. Η υλοποίηση των έργων κατασκευής αποχετευτικού δικτύου και κατάλληλης επεξεργασίας στο υπόλοιπο τμήμα του οικισμού Αγίας Φύλας.	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	- €		- €		ΣΑΛΑ και ΤΑΥ (μόνο για τις εκθέσεις αναφοράς προς την ΕΕ)	-	ΣΑΛΑ
4	BM-a-04	Συνέχιση των ελέγχων συμμόρφωσης και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων τους σε ετήσια βάση στις Ευπρόσβλητες στην Νιτρορύπανση Ζώνες	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €		- €		ΤΓ	-	Διοικητικό μέτρο
5	BM-a-05	Ολοκλήρωση των Σχεδίων Διαχείρισης των περιοχών προστασίας οικοτόπων και ειδών	ΜΕΛΕΤΗ	90.000 €	90.000 €	- €		Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας	Άρθρο 03082 (του Κεφαλαίου 5051). [Προυπολογισμός Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας]	Εθνικοί Πόροι

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Προυπολογισμός 2016	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΔΠ 2017-2019	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 2020 - 2021	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ/ΑΡΘΡΟ ΣΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
6	BM-c-01	Εξέταση δυνατότητας εθελοντικής καταγραφής των ποσοτήτων που καταναλώνονται από υπόγεια ύδατα μέσω διαδικτύου με την δημιουργία ειδικής εφαρμογής και σχετικής ενημέρωσης ευαισθητοποίησης των καταναλωτών.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	10.000 €			10.000 €	TAY	120600.03561	Εθνικοί Πόροι
7	BM-c-02	Περιορισμός απολήψεων σε επιλεγμένα ΥΣ με στόχο την προστασία σημαντικών οικολογικών χαρακτηριστικών και ενδιαιτημάτων	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €		- €		TAY	-	Διοικητικό μέτρο
8	BM-c-03	Σχεδιασμός της ορθολογικής αξιοποίησης και προστασίας του Συστήματος υπογείων υδάτων CY-19 Τρόδος με εκπόνηση πλήρους και ολοκληρωμένης υδρογεωλογικής μελέτης, ανάλυση συνθηκών τροφοδοσίας – εκμετάλλευσης και κατάρτιση τεκμηριωμένου ισοζυγίου υπογείων υδάτων	ΜΕΛΕΤΗ	50.000 €		- €	50.000 €	TΓΕ	120714.03551	Ίδιοί πόροι /Εθνικοί Πόροι
9	BM-c-04	Μείωση απαιτήσεων άρδευσης σε επίπεδο υδροφορέα	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	6.700.000 €	1.340.000 €	4.020.000 €	1.340.000 €	Διαχειριστική Αρχή ΠΑΑ 2014-2020 / ΚΟΑΠ	180100.04207	ΠΑΑ
10	BM-e-01	Αναβάθμιση του μητρώου καταγραφής των σημείων απόληψης των υπογείων υδάτων και η λειτουργική του ένταξη στη διαδικασία αδειοδότησης νεών	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	100.000 €			100.000 €	TAY	120600.03561	Εθνικοί Πόροι

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Προυπολογισμός 2016	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΔΠ 2017-2019	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 2020 - 2021	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ/ΑΡΘΡΟ ΣΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
		ανορύξεων.								
11	BM-e-02	Ολοκλήρωση της καταγραφής των πραγματικών απολήψεων από τα υπόγεια ύδατα και η οριστικοποίηση των ισοζυγίων των υπόγειων υδατικών συστημάτων με βάση τα στοιχεία αυτά και η δημοσιοποίησή τους στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ που ήδη λειτουργεί.	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €		- €		ΤΑΥ	-	Διοικητικό μέτρο
12	BM-e-03	Η αναβάθμιση του μητρώου καταγραφής των μικρών σημειακών απολήψεων και η δημοσιοποίησή του.	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €		- €		ΤΑΥ	-	Διοικητικό μέτρο
13	BM-g-01	Αύξηση της συνέργειας των δράσεων παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτινων σωμάτων στο πλαίσιο της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα με την κατάστρωση του προγράμματος αποκατάστασης των εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων των εξορυκτικών αποβλήτων, με στόχο τη βελτίωση της χημικής κατάστασης υδάτινων σωμάτων που εμφανίζονται με κατάσταση κατώτερη της καλής.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	10.000 €		- €	10.000 €	ΤΓΕ/Τεχνική Επιτροπή ή Αμιάντου	120700.08925	Ίδιοί πόροι /Εθνικοί Πόροι
14	BM-g-02	Υλοποίηση ειδικού διερευνητικού προγράμματος εντατικής παρακολούθησης Νι στον π. Κούρη.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	- €		- €		ΤΓΕ/Τεχνική Επιτροπή ή Αμιάντου /ΤΑΥ	-	Ίδιοι Πόροι
15	BM-g-	Άμεση αποκατάσταση του	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	27.000.000 €	15.000 €	15.400.000 €	11.585.000 €	ΤΑΥ	120671.08936	Ταμείο

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Προυπολογισμός 2016	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΔΠ 2017-2019	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 2020 - 2021	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ/ΑΡΘΡΟ ΣΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
	03	υφιστάμενου ΧΑΔΑ Λευκωσίας								Συνοχής
16	BM-g-04	Κατά προτεραιότητα ωρίμανση και υλοποίηση των ακόλουθων έργων: ο Κατασκευή Σταθμού επεξεργασίας Λυμάτων στην Κοινότητα Αρακαπά ο Κατασκευή Σταθμού επεξεργασίας Λυμάτων στην Κοινότητα Απλικίου ο Κατασκευή αγωγού λυμάτων και σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στην Κοινότητα Αγίου Ιωάννη Αγρού	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	820.000 €	510.000 €	310.000 €		TAY	120600.08761	Εθνικοί Πόροι
17	BM-g-05	Άμεση αποκατάσταση του υφιστάμενου ΧΑΔΑ Λεμεσού	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	27.000.000 €	145.000 €	22.700.000 €	4.155.000 €	TAY	120671.08931	Ταμείο Συνοχής
18	BM-h-01	Πρόγραμμα μείωσης της Νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης σε καλλιεργούμενες εκτάσεις που βρίσκονται εντός των ευπρόσβλητων ζωνών της Οδηγίας 91/671/ΕΟΚ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €		- €		Τμήμα Γεωργίας	-	Διοικητικό μέτρο
19	BM-h-02	Κατάρτιση ειδικού προγράμματος δράσης για την αντιμετώπιση των ομβρίων απορροών από οικιστικές περιοχές και βιομηχανικές Εγκαταστάσεις με σκοπό την προστασία των υδάτων.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	- €		- €		TAY	-	Ίδιοι Πόροι
20	BM-h-03	Προσθήκη ειδικών ρυθμίσεων - υποχρεώσεων στους Κανόνες Πολλαπλής Συμμόρφωσης σχετικών με την προστασία των υδάτων σε στοχευμένες περιοχές.	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €		- €		Τμήμα Γεωργίας	-	Διοικητικό μέτρο
21	BM-h-04	Διαχείριση Βοσκοτόπων	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	360.000 €	72.000 €	216.000 €	72.000,00 €	Διαχειριστική Αρχή	180100.04207	ΠΑΑ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Προυπολογισμός 2016	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΔΠ 2017-2019	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 2020 - 2021	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ/ΑΡΘΡΟ ΣΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
								ΠΑΑ /ΚΟΑΠ		
22	BM-h-05	Αποκλεισμός χρήσης χημικών ζιζανιοκτόνων σε συγκεκριμένες καλλιέργειες	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	20.800.000 €	4.160.000 €	12.480.000 €	4.160.000 €	Διαχειριστική Αρχή ΠΑΑ/ΚΟΑΠ	180100.04207	ΠΑΑ
23	BM-h-06	Εφαρμογή αμειψισποράς στις καλλιέργειες πατάτας και σιτηρών	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	14.900.000 €	2.485.000 €	7.455.000 €	4.960.000 €	Διαχειριστική Αρχή ΠΑΑ/ΚΟΑΠ	180100.04207	ΠΑΑ
24	BM-h-07	Βιολογικές καλλιέργειες	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	14.000.000 €	2.800.000 €	8.400.000 €	2.800.000 €	Διαχειριστική Αρχή ΠΑΑ/ΚΟΑΠ	180100.04207	ΠΑΑ
25	BM-h-08	Εξορθολογισμός και διερεύνηση της δυνατότητας αυτοματοποίησης της ενημέρωσης των αρμοδίων ελεγκτών περιβάλλοντος για των αποτελεσμάτων του δικτύου παρακολούθησης της ΟΠΥ, ειδικά σε περιπτώσεις υπερβάσεων φυσικοχημικών και χημικών ρύπων που προέρχονται από τη Γεωργία με σκοπό τον αποτελεσματικότερο προγραμματισμό των ελέγχων συμμόρφωσης.	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €		- €		Τμήμα Γεωργίας / Τμήμα Περιβ/ντος /ΤΑΥ/ΤΓΕ	-	Διοικητικό ό μέτρο
26	BM-h-09	Στοχευμένες αγροπεριβαλλοντικές δράσεις στις καλλιέργειες πατάτας και εσπεριδοειδών	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	7.500.000 €	1.500.000 €	4.500.000 €	1.500.000 €	Διαχειριστική Αρχή	180100.04207	ΠΑΑ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Προυπολογισμός 2016	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΔΠ 2017-2019	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 2020 - 2021	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ/ΑΡΘΡΟ ΣΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
								ΠΑΑ/ΚΟ ΑΠ		
27	BM-i-01	Διενέργεια στοχευμένων ελέγχων/ερευνών για την αξιολόγηση της κατάστασης σε υδάτινα συστήματα των οποίων η κατάσταση δεν ήταν δυνατόν να ταξινομηθεί με προτεραιότητα στις λίμνες.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	100.000 €	14.880 €	78.000 €	7.120 €	TAY/TAΘE	120600.03561	Εθνικοί Πόροι
28	BM-i-02	Διενέργεια στοχευμένων διερευνητικών παρακολουθήσεων σε υδάτινα σώματα στα οποία έχουν εντοπιστεί σημαντικές πιέσεις και η ταξινόμηση της κατάστασής τους στην παρούσα φάση ενέχει υψηλό βαθμό αβεβαιότητας.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	50.000 €			50.000 €	TAY	120600.03561	Εθνικοί Πόροι
29	BM-i-03	Εξορθολογισμός της αξιολόγησης έργων που δύνανται να προκαλούν υδρομορφολογικές αλλοιώσεις σε υδάτινα σώματα με την ένταξη της μεθοδολογίας εφαρμογής των προνοιών του άρθρου 4.7 στη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδιοδότησής τους. Για το σκοπό αυτό απαιτείται ειδική ρύθμιση/τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας.	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €		- €		TAY/ΤΠ	-	Διοικητικό μέτρο
30	BM-i-04	Κατάρτιση και ανανέωση ειδικής βιβλιοθήκης ανακουφιστικών μέτρων αποκατάστασης για μορφολογικά στοιχεία που επηρεάζονται από την ανάπτυξη έργων και δραστηριοτήτων βάσει των οποίων θα καθορίζονται οι	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €		- €		TAY/ΤΠ	-	Διοικητικό μέτρο

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Προυπολογισμός 2016	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΔΠ 2017-2019	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 2020 - 2021	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ/ΑΡΘΡΟ ΣΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
		απαιτήσεις για την κατασκευή και τη λειτουργία τους κατά την αδειοδότησή τους.								
31	BM-i-05	Διενέργεια ειδικού προγράμματος παρακολούθησης των χημικών-φυσικοχημικών παραμέτρων των υδάτινων σωμάτων εφήμερης ροής, καθώς και των ιζημάτων τους, εναρμονισμένο με τις σχετικές μεθοδολογικές απαιτήσεις της Οδηγίας. Τα αποτελέσματα του προγράμματος θα δημοσιοποιούνται σε ετήσια βάση από το ΤΑΥ.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	50.000 €			50.000 €	ΤΑΥ	120600.03561	Εθνικοί Πόροι
32	ΣΜ-vii-01	Περιορισμένες πιλοτικές παρεμβάσεις σε φυσικά ποτάμια συστήματα και σε λίμνες για την ενδυνάμωση της παρουσίας επιλεγμένων προστατευόμενων ειδών, με προτεραιότητα σε περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών ή/και άλλες περιοχές που εμφανίζουν ειδικό ενδιαφέρον	ΜΕΛΕΤΗ/ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	220.000 €		140.000 €	80.000 €	Τμήμα Περιβ/ντος/ΤΑΥ	121300.03554 & 121300.03416	Διαρθρωτικά Ταμεία /Εθνικοί Πόροι
33	ΣΜ-vii-02	Απομάκρυνση οριζόντιων εμποδίων για τη βελτίωση των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών επιλεγμένων ΥΣ που υποστηρίζουν σημαντικά οικολογικά στοιχεία	ΜΕΛΕΤΗ/ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	100.000 €		60.000 €	40.000 €	ΤΑΥ	120600.08647	Εθνικοί Πόροι
34	ΣΜ-vii-03	Καθαρισμός/επαναδιευθέτηση ενεργούς κοίτης για τη βελτίωση των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών επιλεγμένων ΥΣ που υποστηρίζουν σημαντικά οικολογικά στοιχεία	ΜΕΛΕΤΗ/ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	50.000 €		30.000 €	20.000 €	ΤΑΥ	120600.08647	Εθνικοί Πόροι

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Προυπολογισμός 2016	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΔΠ 2017-2019	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 2020 - 2021	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ/ΑΡΘΡΟ ΣΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
35	ΣΜ-vii-04	Δενδροφύτευση με ιθαγενή είδη για τη βελτίωση των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών επιλεγμένων ΥΣ που υποστηρίζουν σημαντικά οικολογικά στοιχεία	ΜΕΛΕΤΗ/ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	50.000 €		30.000 €	20.000 €	TAY / Τμήμα Δασών	120600.08647	Εθνικοί Πόροι
36	ΣΜ-vii-05	Καθορισμός περιβαλλοντικής παροχής σε επιλεγμένα φράγματα . Περιβαλλοντική παροχή κατάντη φραγμάτων για τη βελτίωση των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών επιλεγμένων ΙΤΥΣ που υποστηρίζουν σημαντικά οικολογικά στοιχεία	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €		- €		TAY	-	Διοικητικό ό μέτρο
37	ΣΜ-vii-06	Καθορισμός περιβαλλοντικής παροχής σε επιλεγμένα φράγματα . Απελευθέρωση στοχευμένης περιβαλλοντικής παροχής κατάντη φραγμάτων σε επιλεγμένες θέσεις με ιδιαίτερα σημαντικά οικολογικά χαρακτηριστικά	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €		- €		TAY	-	Διοικητικό ό μέτρο
38	ΣΜ-vii-07	Καθορισμός περιβαλλοντικής παροχής σε επιλεγμένα φράγματα . Απελευθέρωση πλημμυρικών παροχών σε επιλεγμένα φράγματα	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €		- €		TAY	-	Διοικητικό ό μέτρο
39	ΣΜ-vii-08	Απομάκρυνση ξενικών/εισβαλλόντων φυτικών ειδών σε επιλεγμένες περιοχές με στόχο την βελτίωση σημαντικών οικολογικών χαρακτηριστικών	ΜΕΛΕΤΗ/ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	380.000 €		260.000 €	120.000 €	Τμήμα Περιβάλλοντος / Τμήμα Δασών	121300. 03554 & 121300.03416	Διαρθρωτικά Ταμεία/Εθνικοί Πόροι
40	ΣΜ-vii-09	Οικολογική αποκατάσταση όχθης/πρανών σε επιλεγμένα ΙΤΥΣ	ΜΕΛΕΤΗ/ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	100.000 €		60.000 €	40.000 €	TAY	120600.08647	Εθνικοί Πόροι
41	ΣΜ-	Διατήρηση/δημιουργία υδάτινων	ΜΕΛΕΤΗ/ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	210.000 €		150.000 €	60.000 €	Τμήμα	121300. 03554	

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Προυπολογισμός 2016	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΔΠ 2017-2019	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 2020 - 2021	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ/ΑΡΘΡΟ ΣΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
	vii-10	καταφυγίων σε επιλεγμένα ΥΣ	ΚΕΥΗ					Περιβάλλοντος / ΤΑΥ/Τμήμα Δασών	& 121300.03416	Διαρθρωτικά Ταμεία/Εθνικοί Πόροι
42	ΣΜ-vii-11	Δημιουργία ρηχών υφάλων/μικρολιμνών, ενίσχυση ενδιατημάτων σε επιλεγμένα ΙΤΥΣ	ΜΕΛΕΤΗ/ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	70.000 €		50.000 €	20.000 €	Τμήμα Περιβάλλοντος / Τμήμα Δασών/Υηρεσία Θήρας και Πανίδας /ΤΑΥ	121300. 03554 & 121300.03416	Διαρθρωτικά Ταμεία/Εθνικοί Πόροι
43	ΣΜ-vii-12	Τοπικές παρεμβάσεις στην κοίτη επιλεγμένων ΥΣ (πχ τοπικές εκβαθύνσεις) για την βελτίωση υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών που υποστηρίζουν σημαντικά βιολογικά στοιχεία	ΜΕΛΕΤΗ/ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	60.000 €		40.000 €	20.000 €	Τμήμα Περιβ/ντος / ΤΑΥ	121300. 03554 & 121300.03416	Διαρθρωτικά Ταμεία/Εθνικοί Πόροι
44	ΣΜ-vii-13	Δημιουργία ιχθυοδιάδρομων σε συγκεκριμένους μικρούς εγκάρσιους αναβαθμούς για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης επιλεγμένων ειδών ιχθυοπανίδας	ΜΕΛΕΤΗ/ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	100.000 €		60.000 €	40.000 €	ΤΑΥ	120600.08647	Εθνικοί Πόροι
45	ΣΜ-vii-14	Διενέργεια ειδικού προγράμματος παρακολούθησης αποτελεσματικότητας των περιβαλλοντικών παροχών	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	100.000 €		40.000 €	60.000 €	ΤΠ/Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας/	121300. 03554	Διαρθρωτικά Ταμεία/Εθνικοί Πόροι

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Προυπολογισμός 2016	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΔΠ 2017-2019	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 2020 - 2021	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ/ΑΡΘΡΟ ΣΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
								TAY		
46	ΣΜ-x-01	Δρομολόγηση υλοποίησης έργων αύξησης της χρήσης ανακυκλωμένου νερού στη γεωργία που μπορεί να περιλαμβάνουν την κατασκευή δεξαμενών χειμερινής αποθήκευσης καθώς και έργα για τη διανομή και διάθεση νερού.	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	29.490.000 €	2.310.000 €	23.173.000 €	4.007.000 €	TAY	120600.08762 & 120671.08762(για Έργο Λάρνακας)	Ταμείο Συνοχής /Εθνικοί Πόροι
47	ΣΜ-x-02	Συνέχιση της ευαισθητοποίησης εξοικονόμησης νερού σε νοικοκυριά και σχολεία. Προβολή των πεπραγμένων μέχρι σήμερα και κατάστρωση συνεχούς ενημέρωσης για την αξία και την επάρκεια νερού.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	50.000 €	10.000 €	30.000 €	10.000 €	TAY	120600.03706	Εθνικοί Πόροι
48	ΣΜ-x-03	Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού Μέτρο 4. Καθεστώς 4.1, 4.3.2 και 4.3.3. (ΠΑΑ 2014-20)	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	8.500.000 €	631.000 €	6.445.000 €	1.424.000 €	TAY (δικαιούχος 4.3.2, 4.3.3) /Τμήμα Γεωργίας Διαχειριστική Αρχή / ΚΟΑΠ	120600.08762 & 120600.08634 & 180100.04207	ΠΑΑ
49	ΣΜ-xi-01	Έργα ικανοποίησης υδρευτικών αναγκών ευρύτερης περιοχής Λευκωσίας– Αγωγός μεταφοράς νερού από Μονάδα Αφαλάτωσης Βασιλικού	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	31.000.000 €	4.915.000 €	15.085.000 €	11.000.000 €	TAY	120600.08650	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων /Εθνικοί Πόροι

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Προυπολογισμός 2016	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΔΠ 2017-2019	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 2020 - 2021	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ/ΑΡΘΡΟ ΣΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
50	ΣΜ-xii-01	Κατασκευή Αφαλάτωσης Πάφου συνολική δαπάνη 12 εκ. Ευρώ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	- €		- €		Ιδιωτικός Τομέας	-	ΣΔΙΤ
51	ΣΜ-xiv-01	Διεύρυνση του προγράμματος εμπλουτισμού υπογείων υδάτων	ΜΕΛΕΤΗ/ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	50.000 €			50.000 €	ΤΓΕ	120714.03551	Ιδιοί πόροι/Εθνικοί Πόροι
52	ΣΜ-xiv-02	Ένταξη της προοπτικής εμπλουτισμού υπογείων υδάτων στο σχεδιασμό αντιπλημμυρικών έργων και λοιπών σχετικών έργων φυσικής κατακράτησης υδάτων.	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	- €		- €		ΤΑΥ	-	Διοικητικό ό μέτρο
53	ΣΜ-xv-01	Δράσεις μεταφοράς γνώσης και ενημέρωσης (Κατάρτιση παραγωγών μέσω του Μέτρου 1 του ΠΑΑ 2014-20)	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	500.000 €	50.000 €	200.000 €	250.000 €	Διαχειριστική Αρχή ΠΑΑ/ΚΟ ΑΠ	180100.04207	ΠΑΑ
54	ΣΜ-xvi-01	Ειδική παρακολούθηση της εξέλιξης της χημικής κατάστασης του υδάτινου σώματος Αργάκι της Λίμνης για της εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την αποτελεσματικότητα των έργων αποκατάστασης του Μεταλλείου Λίμνης στην κατάσταση των υδάτων με σκοπό τη αξιοποίησή τους σε αντίστοιχα έργα σε άλλες περιοχές.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	5.000 €			5.000 €	ΤΓΕ/Τεχνική Επιτροπή ή Αμιάντου /ΤΑΥ	120714.03551	Ιδιοί πόροι /Εθνικοί Πόροι
55	ΣΜ-xvi-02	Διενέργεια ερευνών για τη βελτίωση της βασικής γνώσης σε σχέση με την ιχθυοπανίδα στα εσωτερικά ύδατα της Κύπρου (ποτάμια – λίμνες).	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	100.000 €			100.000 €	ΤΑΥ /ΤΑΘΕ/ ΤΠ	120600.03561	Εθνικοί Πόροι

ΥΠ 1/2018

Εκθεση Προόδου Εφαρμογής του Προγράμματος Μέτρων του 2^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης
Απορροής Κύπρου
